

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

PRENUMERATA METAMS:

Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje... \$4.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

Represents over 75,000 Lithuanians in New England and about 1,000,000 in the United States

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 21

"Keleivis" Telefonas: SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., GEGUZES (MAY) 27, 1953

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atskiro Numerio Kaina 10 Centų

48 METAI

Anglijos-Amerikos Santykiai Labai Įtempti

IPRATĖS AMERIKAI DIKTUOTI, CHURCHILLAS NENORI EISENHOWERIO PRESTIZUI PASIDUOTI

Derybos Korejoj Vėl Užsikirto; Komunistai Nenori Baigti Karą, Nes Tikisi Dar Daugiau Sukiršinti Vakariečius

Pereitą savaitę rašėm, kad rusų pradėta "taikos ofensyva" įvarė kylį tarp Amerikos ir Anglijos. Eisenhoweris pasakė per radiją didelę kalbą, pareiškdamas, kad jeigu rusai tikrai nori taikos, tegul jie parodo tai realiais darbais. Maskva nieko į tai neatsakė. Šita kalba, matyt, nepatiko ir Churchillui. Nepatiko, kad naujas Amerikos prezidentas kalba svarbiais tarptautiniais klausimais neatisklausęs seno Churchillio nuomonės. Churchillas įpratęs angliškai kalbančiam pasauliui diktuoti. Juk neseniai dar buvo tos dienos, kuomet Londono liutui su-raumojus garsas nuaidėdavo aplink visą žemės skritulį. Ypač stipriai ir imponuojančiai tas garsas atsimušdavo Washingtono politikų ausyse. Rooseveltas visada klausydavo, ką sako Churchillas. Gi Trumanas su Achesonu užsimerkę sek-davo Churchillio liniją. Juk visiems aiški paslaptis, kad Churchillio piršto parodymu Trumanas su Achesonu ir generolu MacArthuru pašalino iš Korejos fronto.

Toks pasitarimas numatytas birželio vidury. Išgirdusi apie šitokią pasitarimą, Maskva suriko, kad trys kapitalistinės valstybės daro slapčią sutartį Sovietų Rusijai užpulti. Iš tikrųjų gi niekas nenori ją pulti. Ypač Anglija bijosi karo. Ji nori biznio su bolševikais, o ne karo. Washingtone išskeltas faktas, kad dar pereitais metais Anglijos laivai gabeno Kinijos komunistų kareivius Korejon. Ir šią savaitę telegrafas paskelbė, kad Kinijos nacionalistų karo laivas sugavo anglų laivą gabenant Kinijos komunistams reikalingus dalykus.

Taigi, nors oficialiai Amerika stengiasi santykius su Anglija švelinti, aktualiai jie pasilieka labai įtempti. Ypač rustauja Amerikos visuomenė, kuomet girdi, kad Anglijos laivynas padeda Kinijos komunistams.

Mokslininkas Laukia Bausmės

Jaunas ir gabus fizikas, buvęs Columbijos universitete inžinierium, o karo metu tarnavęs valdžiai kaip aerodinamikos ekspertas, William Pearl, yra sugautas teisme meluojant ir po priesaiką kreivai liudijant, buk jis neturėjęs su Rusijos šnipais Rosenbergais jokios pažinties, ir taip pat nepažįstąs šnipo Mortonso Sobello, kuris yra nuteistas 30-čiai metų kalėjimo. Priešaiškintųjų suolas atrado jį kaltu, tačiau pataria pasigailėti, nes pilna bausmė būtų 10 metų kalėjimo ir \$4,000 pinigais. Jo advokatas irgi prašo, kad teismas jo pasigailėtų, nes jis esąs dar jaunas vyrukas, "savo rusies Einšteinkas."

MOTINA NUZUDE VAIKUS IR PATI SAVE

Toronto mieste, Kanadoj, Mrs. Adele Holmes, 36 metų amžiaus moteris, užsidarė virtuvėj su keturiais vaikais ir atsuko žibinamąjį gazą. Visi užtroško. Kodėl motina tai padarė, neįsiaiškinta.

MĖSOS AUGINTOJAI VALGO ŽUVĮ

Mėsinių galvijų augintojai South Carolinoj turėjo metinį savo banketą, bet vietoj mėsos, visi valgė keptą žuvį, vadinamą "catfish."

AMERIKOS ORO JĖGŲ TUZAS

Kap. McConnell, operuodamas Korejoj raketiniais lėktuvais, numušė ir sunaikino 16 rusiškų MIG-ų. Dar niekas tiek prieš orlaivius nebuvo numušęs iš raketinio (sprausminio) lėktuvo.

PAVOJINGA CHURCILLIO POLITIKA

Anglijos žemumose ru-muose Winston Churchillas pasakė didelės reikšmės kalbą užsienio politikos reikalais, kuri sukėlė viso pasaulio susidomėjimą. Mus teliečia ypač toji kalbos dalis, kuria Churchillas kalba apie santykius su Sovietais. Teigdamas, kad po Stalino mirties Sovietuose yra įvykęs neabejotinas pakitėjimas, Churchillas pasisako, jog klysta tie, kurie nori bandyti labai gilius ir svarius skirtumus tarp Sovietų ir laisvojo pasaulio išspresti vienu ypu, vienos kurios nors sutarties keliu. Savo tolimesniose išvedžiojimuose Churchillas perša naujo Locarno idėją. Kaip žinoma, 1925 metais

Locarno sutartimi buvo garantuota "status quo," pasizadant visoms susitariančioms valstybėms eiti į pagalbą tam, keno būtų pažeistos teisės ir integralumas. Pripažindamas, kad dabar sąlygos yra iš esmės pakitusios, Churchillas vis dėlto reiškia nuomonę, jog pati Locarno idėja tiktų ir dabartiniams laikams, ypač santykiams tarp Vokietijos ir Sovietų sunormuoti. Sovietai turį teisę remtis Lenkija, kaip draugiška buferinė valstybe. Churchillio nuomone, didžiųjų valstybių konferencija, kurioj uždaromis durimis dalyvaudų tik pačios viršūnės, turėtų susirinkti nedelsdama ir ieškoti išeities.

Uždarė Komunistų Radijo Valandą

Pereitą sekmadienį buvo uždaryta lietuvių komunistų radijo valanda, ju vadina "Amberland Hour," kuri buvo transliuojama iš Framingham'o, Mass., WKOX radijo stoties. Stoties vedėjas Richard Adams paaiškino, kad jo stotis gaudavo daug protestų laiškais dėl "Amberlando" programų. Žmonės protestuodavę, kad per tą valandą yra skelbiama komunistinė propaganda, įžeidžiami lietuvių jausmai ir tt. Dabar gi užprotestavo ir Worcesterio katalikų laikraštis, "Catholic Free Press," kurio vedamasis straipsnis tvirtina, kad "Amberlando" programoje esą įžeidžiami ne tik tautiniai, bet ir krikščioniški lietuvių jausmai, nes tos programos vedėja Marė Zavis (Zavišienė) išjuokianti krikščioniškas Kalėdas, Vėlykas ir tt.

Associated Press žinių agentūra praneša, kad Kantone, Kinijoje, už 1 Amerikos dolerį mokama 43,000 Kinijos komunistiškų dolerių pristatyti stočiai pilną savo programos tekstą. Jei-gu programa yra duodama lietuvių kalboj, tai turi buti pristatytas jos angliškas vertimas. Todėl Framinghamo stoties vedėjas buvo paklaustas, kodėl jis leidžia Zavišienėi skelbti komunistinę propagandą? Jisai atsakė, kad ji nesilaikydavo to teksto, kokį pridudavo stočiai anglų kalboj. Angliškam tekste budavę parašyta viena, o lietuviškai p. Zavišienė kalbėdavusi ką kita. Jis to nežinojęs, nes lietuvių kalbos nesuprantas.

Zavišienė visa tai užginčija. Nuo teksto ji nenukrypdavusi ir "komunistinės linijos" į savo programą nekėisdavusi. Tas programą paruošdavęs jos vyras, kuris verčiasi siuvimo amatu.

Radcliffe mergaičių kolegija uždraudė savo studentams vaikščioti kelnaitėse ir basom kojom. Tik tai kuno mankštos metu leistina dėvėti kelnaites kolegijos patalpose, bet ir tai ne trumpas. Policija suėmė jos tvyrą.

RUSAI PRADESIĄ KARĄ 1954 METAIS

Taip sako čekoslovakų armijos pukininkas "Jan Bukar," kurio tikroji pavardė neskelbiama. Jis sako, kad lankęs karo akademiją Maskvoje du metu ir tenai "auki karininkai esą ruošiami karo veiksmams ne tik-tai Vakarų Europoje, bet ir Amerikos žemvne. Alaską rusai tebeskaitą sava žeme. Tuošiamiesiems karininkams Maskvoj esą aiškinama, kad Anglija su Amerika rengiasi 1954 metais užpulti Rusiją ir sugriauti Sovietų valdžią. Todėl Sovietai turi pradėti karą pirma.

Rusai, esą, džiaugiasi, kad šitokiam karui jie įsigijo strateginių pozicijų Europoje tuojau Antram Pasauliniam Karui pasibaigus. Tas karas pasibaigė šiapus Elbos (žiurint nuo Rusijos), bet rusai įsigijo pozicijų ir vakarinėj Elbos pusėj. Iš tų pozicijų rusų armija dabar galinti lengvai ir greitai užimti Vakarų Europą. Vėliau karo veiksmai busią perkelti ir Amerikon. Atominį Amerikos bombų nesą ko bijotis. Amerikos armija esanti silpna, kareiviai bailiai. Amerikos Progressive Party, kuri 1948 metais statė Wallace'ą savo kandidatu į prezidentus, buvusi komunistų organizacija, kurios tikslas buvęs padėti komunistams paimti Ameriką į savo rankas. Amerikos darbininkų unijos šiandien esanti didžiausia komunizmui klūstis.

Taip buvę aiškinama Maskvos karo akademijoj, sako "Jan Bukar," ir tokių kalbų jis girdėdavęs Čekoslovakijoj, kai sugrįžęs iš Maskvos. Dabar jis Amerikoje.

ORLAIVIU Į DARBĄ

Miles Chase turi 50 akru farmą netoli Muskegon, Mich., kur augina daržoves ir kartu dirba dirbtuvėj už 50 mylių nuo savo farmos. Dirbtuvėn ir atgal jis kasdien skraido orlaiviu, kurį pats pasidarė.

NAUJAS VADAS

Čionai motosi admirolas Radford, kurį prezidentas Eisenhoweris paskyrė jungtinio viršininkų štabo pirmininku, vieton buvusio generolo Bradley.

Amerikos A-Bombos Gali Sunaikinti Sovietų Rusiją

BOLŠEVIKŲ KARO FABRIKAI PAVIRSTŲ PELENAIS IR GRIUVESIAIS

Visos Sovietų Apsaugos Priemonės Negalėtų Atremti Nei Sulaukyti Vėliausių Amerikos Lektuvų

KANADOJ ATRAS TA DEIMANTŲ

Ontario provincijoj, netoli Fort Frances miestelio, prie Rainy upės, pereitą savaitę buvo atrasti du dideli deimantai: vienas jų esąs vertas apie \$100,000. Fort Frances miestelis guli Jungtinių Valstijų pasieny, vos tik antroj pusėj nuo International Falls, Minn. Vienas Canados geologas andai rašė, kad Rainy paupy galį buti deimantų, nes seniau tenai veikęs vulkanas. Čia minimi deimantai buvo atrasti moliniuose upės krantuose. Į Fort Frances miestelį dabar buriais traukia deimantų ieškotojai.

FANATIKŲ VADAI BAUDZIAMI MIRTIMI

Pakistane nuteistas mirti Abulala Moudeedi, religinių fanatikų vadas, kuris kovo mėnesį buvo sukurstęs prieš valdžią riaušes, kuriose buvo užmušti 6 žmonės. Prieš tai buvo nuteistas mirti ir kitas fanatikų vadas, tulas Abdussattar Niazi.

TRUMANAS PATARIA REMTI EISENHOWERI

Trumanas ragina Ameriką remti prezidento Eisenhowerio politiką, nes tik tuo budu busianti išgelbėta pasaulio taika.

Ar Jis Ne Komunistas?

Priešvalstybinei veiklai tirti Kongreso komisija pereitą savaitę pasistatė prieš save judomųjų paveikslų aktorių Lionelį Standerą ir pareikalavo: "Pripažink, dirbai su komunistais, ar ne?" Aktorius tiek įniro, kad pradėjo klototis. Sako, "šnipai, proto ligoniai, politiniai išsigimėliai šmeižia mano gerą vardą, ir kartu su jais šita komisija kas duobę visam kraštui." Bet jeigu šitas vyras ne komunistas, tai kur jis išmoko komunistiškų keiksmų?

Nužudyta ir Paskandinta Moteris

Maynarde, netoli nuo Bostono, buvo nužudyta Lila Martila Oksa Taryma, suomė moteris. Jos kunas buvo sudaužytas bukiu irankiu ir paskui paskandintas Mill prude. Prie lavono buvo priištą sunkus radiatorius. Policija suėmė jos tvyrą.

Nėra nei mažiausios abejonės kad, kilus karui, Amerikos atominiai bomba-nešiai prasimuštų per visas Sovietų Rusijos apsaugos linijas ir susprogdintų visą bolševikų karo pramonę Rusijos viduje.

Taip tvirtina gen. Nathan Twining, kurį prezidentas Eisenhoweris anądien paskyrė Amerikos Oro Jėgų štabo viršininku.

Bet tuo pačiu laiku jisai įspėja Ameriką, kad ir mums gali but pavojaus. Rusija gali pasigaminti tiek atominių bombų, kad galėtų pažeisti mūsų pramonę, jeigu Rusijos naujieji orlaiviai galėtų tokių bombų atnešti Amerikon.

Amerika dabartiniu laiku turinti keletą rusių lektuvų, kurie gali nunešti atominių bombų Rusijon ir suduoti jai triuškinantį smugį.

Toliau jisai išsireiškė, jog Amerika dabar turi atominių bombų didelę atsargą. Jeigu daugiau jų ir nebutų gaminama, tai dabar turimųjų užtektų Rusiją palaidoti po griuvėsiais ir pelenais. Mes galėtume sunaikinti visus Rusijos karo irengimus, visą jos apsaugą.

Bet turėti daug bombų ir gerų lektuvų dar neužtenka, sako šitas autoritetas. Mums dar reikia gerai išlavintų lakunų, kurie, kilus karui, galėtų žaibo greitu-mu nulėkti ir suardyti priešo įmones. Vienu žodžiu, Amerika turi buti gerai pasiruošusi atominiam karui.

DIDELI POTVYNAI LOUISIANOJ

Penkias dienas siautusi Louisianoj audra ir liutis pagimdė tiek potvynių, kad apie 5,000 šeimynų neteko namų. Nuostoliai siekia iki 100 milijonų dolerių.

ANGLIJA SU EGIPTU NESUSIKALBA

Anglija su Egiptu iki šiol negalėjo dar susitarti dėl Egipto reikalavimo, kad Anglija ištrauktų savo kareivius iš Suez Kanalo zonos.

Uždraudė Rodyt Kojas

Radcliffe mergaičių kolegija uždraudė savo studentams vaikščioti kelnaitėse ir basom kojom. Tik tai kuno mankštos metu leistina dėvėti kelnaites kolegijos patalpose, bet ir tai ne trumpas. Policija suėmė jos tvyrą.

Organizacijų ir Veikėjų Dėmesiu

Amerikos Lietuvių Tarybos centro sekretorius, Dr. P. Grigaitis, išsiuntinėjo ALT skyriams, organizacijoms ir veikėjams kolonijose atsišaukimą, kviesdamas visus ir visas ruoštis didelės svarbos darbams.

Visų pirma reikia organizuoti klaičiųjų Birželio Dienų paminėjimą, o paskui praveisti energingą telegramų vajų po visą Ameriką kad paremti Kongresan įneštą kongresmano Kersteno rezoliuciją H. RES. 231.

Dėl birželio įvykių atsišaukimas sako: "Vėl artinasi lietuvių tautai baisiuoju virtęs birželio mėnuo. Jis jėjo į Lietuvos kančių ir aukų istoriją kai Sovietų despotai pasirinko jį negirdėto smurto veiksmams prieš mūsų tėvynę ir jos žmones, 1940 metų birželio 13 dieną, panaudodami klastą ir ginkluotą jėgą, okupavo Lietuvos kraštą; o vėliau, 1941 metų birželio 14-15 dienomis, pradėjo lietuvių tautos naikinimą masiniais areštais ir išvežimais.

"Šių liudnųjų įvykių minėjimas šiemet turi ypatingą prasmę ir svarbą.

"Kaip jau buvo spaudoj pranešta, kongresmanas Kersten, mūsų Tarybos Vykdomojo Komiteto prašomas, gegužės 7 dieną įteikė Kongreso Atstovų Rumams rezoliuciją, siūlydamas sudaryti specialią komisiją Sovietų įvykiams Lietuvoje rinkimams ir kitoms aplinkybėms iširti.

"Ši rezoliucija, žinoma kaip H. RES. 231, dabar yra Taisyklių Komitete (Committee on Rules), iš kur ji turėtų normaliai eiti į Atstovų Rumus galutinam balsavimui.

"Reikia todėl daryti pastangų, kad Taisyklių Komitetas nedelsdamas perduotų tą rezoliuciją Atstovų Rumams. Tada ateis laikas sukurti visiems Amerikos lietuviams."

Sukrusti reikės telegramų ir laišku vajui. Kai tik ši rezoliucija pateks į Atstovų Rumus, iš viso krašto turės pasipilti į Washingtoną lietuvių telegramos ir laišakai su prašymais, kad kongresmanai Atstovų Rumuose balsuotų už jos priėmimą.

Bet pervėlu bus tokiais telegramomis ir laiškais rūpintis, kai rezoliucija bus jau pasiekusi Atstovų Rumų "florą." Tam darbu turime būti pasiruošę iš kalno. Todėl jau dabar, tuojau, kolonijose reikia šaukti draugijų ir klubų susirinkimus ir organizuoti tinkamus žmones, kurie galėtų gera anglų kalba ir stilium siųsti Washingtonan telegramas savo distriktų kongresmanams.

Tuo tarpu gi reikia siųsti telegramas Taisyklių Komitetui (House Committee on Rules), kurio žinioje minėtoji rezoliucija randasi, ir prašyti, kad ilgai nelaukdamas jis tą rezoliuciją perduotų Atstovų Rumams.

- Taisyklių Komitetą sudaro šie kongresmanai: Nuo Illinoisaus: Rep. Leo E. Allen (Chairman). Nuo Ohio: Rep. Clarence J. Brown. Nuo Oregono: Harris Ellsworth. Nuo New Yorko: Henry J. Latham. Nuo Pensylvanijos: Hugh D. Scott, Jr. Nuo Massachusetts: Donald W. Nicholson. Nuo Colorado: J. Edgar Cheneweth. Nuo Tennessee: B. Carrol Reece. Nuo Virginijos: Howard W. Smith. Nuo Mississippi: William M. Collmer. Nuo Indianos: Ray J. Madden. Nuo Texas: John E. Lyle, Jr. Telegramas ir laiškus reikia adresuoti taip: Hon. _____, Chairman (arba Member) House Committee on Rules, House of Representatives, Washington, D. C.

Sveikinam LDD Suvažiavimą

Šios savaitės pabaigoje, 30 ir 31 gegužės dienomis, Brooklyne susirinks Lietuvių Darbininkų Draugijos suvažiavimas. Jis posėdžiaus Atletų Klubo svetainėje, 168 Marcy Avenue.

Šia proga norisi pažymėti, kad tuli žmonės neatskiria šios draugijos inicialų LDD nuo ALDD. Pastaroji yra komunistų draugija ir neturi nieko bendra su LDD. Kad žmonės tų dviejų pavadinimų nemišytų, LDD suvažiavimas ketina pakeisti jos vardą. Reikia pasakyti, kad LDD atsirado kaip protestas prieš komunistų diktaturą ir visą laiką veda prieš Maskvos garbintojus kovą.

LDD yra socialdemokratišnių pažiūrų draugija, broliška mums organizacija. Ji leidžia ir savo organą, trimėnesinį žurnalą "Darbą."

"Keleivis" sveikina LDD suvažiavimą ir linki jam geriausių pasekmių!

Drg. Janušis Vis Dar Ligoninėj

Mūsų redaktorius drg. Janušis vis dar tebeguli Bostono miesto ligoninėj. Po pirmo širdies smugio jis buvo sustiprėjęs ir jau buvo pradėjęs dirbti. Bet vėliau gavo antrą smugį ir vėl reikėjo vežti ligoninėn. Atrodo, kad dabar jam reikės ilgesnio poilsio.

Mūsų bendradarbis drg. A. Jenkins, kuris rašinėjo iš tolimųjų Havajų, pereitą savaitę parskrido atgal į Jungtines Valstijas ir aplankė mūsų redakciją. Jis keta Amerikoj pabuti porą mėnesių ir paskui grįžti atgal į Havajus pastoviam apsigyvenimui.

PASKUTINIS "TRIPAS"

Prezidentas Eisenhoweris su žmona išlipa iš karališkos jachtos "Williamsburg," kuria Trumanas mėgdavo daryti pasilinksminimo "tripus" su savo frentais. Eisenhoweris pabandė tik vieną sykį tuo laivu važinėti ir sako: gana, tai buvo pirmutinis ir paskutinis mano tripas, nes tokia brangi prabanga nereikalinga jokiam protingam žmogui.

Apžvalga

KURI LIGA GERESNE?

Gegužės 19 d. laidojo Chicagos "Draugas" rašo, kad "komunizmas yra liga, baisi liga." Ir jis cituoja vieno jėzuito šitokį aiškinimą:

"Komunizmas nėra vien tik ekonominė teorija, socialinė ar politinė problema, bet visų pirma žmogaus problema. Žmogus komunistas yra visiškai naujo žmogaus tipo apraška. Žmogaus, kuris tik visiškai kita vertybių tvarka ir siekia visai kito tikslo, siekia komunizmui pavergti pasauli. . . . Prieš šį pavojų nėra kito ginklo, kaip tik krikščioniškoji pasaulėžiūra."

Bet ar krikščioniškoji pasaulėžiūra šitokių apetitų neturi? Ar krikščionių misionieriai nelenda į svetimas šalis savo propagandos skleisti, kaip tai daro komunistų agitatoriai?

Taip, krikščioniškoji pasaulėžiūra yra tokia pat liga, kaip ir komunistiškoji pasaulėžiūra. Kuri šitų ligų geresnė, ar blogesnė, tai priklauso nuo žmogaus įsitikinimų.

SUSILAUKĖ NAUJŲ "DRAUGŲ"

Musiškiai komunistai sukauja, krikštauja iš džiaugsmo, kad susilaukė naujų "draugų." Tai Anglijos konservatorių lyderis Churchillas ir Romos katalikų popiežius. Churchillas nori taikytis su Maskvos diktatoriumais ir baigti Korejos karą, kad Anglija galėtų su komunistais biznį daryti, o popiežius tam pritaria. Be to, popiežius rodo simpatijų ir Rusijos šnipams Rosenbergams, kurie dabar laukia mirties bausmės Amerikoje už išvogimą atominės bombos paslaptį ir perdavimą jų Maskvai.

Giria Churchillą "Laisvė," giria "Vilnis," ir viena kitos pagirimus kartoja. Džiaugiasi avinai pamatę vilką avies kaily.

MIRŠTA BRAZILIJOS LIETUVIAI

Jie krinta vienas po kito, sako Brazilijos "Žinios." Esą:

"Seniau lietuviu mirtis Brazilijoj buvo retenybė. Buvom čia nauji ateiviai ir beveik visi jauni. Jeigu mirdavo mūsų tautietis, krisdavo ligos pakirstas arba žudavo nelaiminguose atsitikimuose. Dabar jau atėjo laikas, kada

PRADĖDAM KRISTI LYG LAPAI RUDENIOP: mirštame nuo ligų, žustame nelaiminguose atsitikimuose, mirštame dėl to, kad jau atėjo laikas mirti.

"Štai jau šiemet S. Paulyje pasimirė A. Dainauskas; Marija Kaminskienė, 72 metų; Juozas Stankevičius, 71 metų, kilęs iš Rumšiškių; Petras Pavilionis, 49 metų, kilęs iš Papilio valsčiaus; Stasys Kučinskas, 54 metų, kilęs iš Raudėnų; Julija Blekaitienė - Augulė; Zigmas Lapinskas, 29 metų; Rožė Vileinskienė, 64 metų; vaistininkas provizorius Mykolas Zukas ir Stasys Sliktas. Rio de Janeire . . . mirė Jonas Ulšėckas, 75 metų, kilęs iš Panemunio kalno; Rokiškio apskr. Visi jie buvo geri lietuviai, neabejingi savo tautai."

Zinoma, mirti reikia visiems. Nyksta senesnė mūsų karta ir Jungtinės Valstijose. Pati mirtis yra natūralus dalykas; liudna tik tas, kad ir jaunoji mūsų karta miršta savo tautai.

TRUPUTĮ PAVELUOTA

Šių metų 13 gegužės laidoj "Draugas" praneša, kad Stoughtone, netoli nuo Bostono, mirė Povilas Jatulis-Jatulevičius, pridurdamas, kad—

"Vėlonis yra vabalnikietis, domėjosi lietuviška veikla, rinko senas knygas, žurnalus bei laikraščius. P. Jatulis palaidotas Stoughtono kapinėse."

Tenka pastebėti, kad žinia trupučiuoką pavėluota, nes Jatulis mirė jau daugiau kaip 5 metai atgal.

KUR DINGO 10,000,000 LENKŲ?

Amerikos spauda šiandien daug rašo apie lenkų kapitoną Jareckį, kuris neseniai pabėgo iš Lenkijos rusišku karo orlaiviu "Mig" ir nusileido Danijoj. Šiandien jis jau Amerikoj ir pasakoja, kiek lenkų tauta nukentėjo nuo bolševikų ir nacių teroro. Apie klaičiųjų mano tautos naikinimą, jis sako, galima įsivaizduoti pasižiūrėjus į gyventojų statistiką. 1939 metų gyventojų cenzas rodė artį 39,000,000 galvų, o 1950 metų cenzas surado vos tik 25,000,000 gyventojų. Dingo 10 milijonų žmonių. Vieni jų išduoti, kiti išgabenti Sibiran vergijos daržams.

Be to, Jareckis parodo ir kaip susmuko Lenkijos pi-

nigų vertė bolševikams išvyravus. Pirmą Lenkijos zlotas buvęs svarbus pinigais, o šiandien už 1,000 zlotų vos galima nusipirkti porą prastų everykų. Prastas kostiumas kainuoja 2,000 zlotų. Gi uždirbti 2,000 zlotų Lenkijos darbininkas turi dirbti 2 mėnesius, kai tuo tarpu Amerikoje darbininkas gali nusipirkti kostiumą už 2 dienu algą.

RUOŠIASI Į WASHINGTONĄ

Prieš 700 metų Lietuvos kunigaikštis Mindaugas buvo apvainikuotas pirmuoju Lietuvos karalium. Tai sukačiai paminėti, So. Bostono lietuvių tarpe kilo sumanymas šaukti lietuvių sąskrydį į Washingtoną 20 ir 21 birželio dienomis, Mayflower salėj, Statlerio viešbuty.

Šio žygio sumanytojų išleistas lapelis tarp kita kosaiko:

"Suvažiavimas pradėdamas birželio 20 d. 10 val. ryto. Banketas Presidential Ballrooms salėje, Hotel Statler birželio 20 d. 7 val. vakaro. Bankete dalyvaus apie 200 Kongresmanų, Senatorių ir kitų įtakingų asmenų.

"Šiame didžiuliam lietuvių suvažiavime bus pagerbtos karių motinos. Todėl kviečiamos karių motinos, sesutės ir žmonos. Mums lietuviams garbė didelį moterų burį pristatyti Amerikos Vyriausybės nariams, parodyti, kad lietuvių tauta prisideda tautų laisvės ginti.

"Todėl visi į Washingtoną, į didįjį lietuvių sąskrydį."

Lapelį pasirašo Naujosios Anglijos Organizacinis Komitetas, kurio pirmininku yra Jonas L. Kasmauskas, o sekretorium—Ignas Vileinskis.

Southbostoniečiai, norintieji į Washingtoną važiuoti, prašomi užsiregistruoti vienoj šių vietų:

- A. J. Namaksy, 409 West Broadway. B. Kalvaitis, 545 Broadway. S. Minkus, 502 Broadway. Tautininkų namuose, 484 4th St.

Laivakrovių Unija Dar Neapsivalė

Amerikos Darbo Federacijos vykdomoji taryba atmetė laivakrovių unijos (International Longshoremen's Association) raportą, kuriuo buvo žadama ateity įvesti geresnę tvarką toj unijoj. Atmesdama šitą raportą, ADF pažymi, kad ši unija nieko nedariusi iš ADF reikalavimų apsisvalyti nuo kriminalistinių elementų ir kyšininkų. Kaip žinia, laivakrovių unija yra "pagarsėjusi" gengsterizmu ir kitokiais neleistiniais darbais. Pavyzdžiui, kai New Yorkan andai atėjo laivas su sovietiškomis prekėmis, mosto darbininkai atsiskaitė prekes iškrauti; bet sovietų agentas pakišo unijos lyderiams \$40,000, ir sovietų prekės tuojau buvo iškrautos.

Pakalbinkim draugus ir pažįstamus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

Iš Okupuotos Lietuvos

Birtono Kurorte Nėra Vandens

Iš Lietuvos sugrįžo Vokietijon vienas vokietis, kurį laiką dirbęs Birstone; jis pasakoja, kad sanatorija neturi net gero vandens—jis imamas iš Nemuno. Druskos vanduo veržiasi iš primityviai padaryto šulinio. Gydymas kurorte labai brangus—vienas gydymo laikas apie 700-800 rublių, įskaitant gydymą, maistą ir vonias. Yra pirmoji ir antroji klasės.

Druskininkuose esą 9 sanatorijos, bet ten viskas sunaikinta, apleista.

Masinoms Nėra Kuro

Prienuose, kur jam tekę dirbti ilgesnį laiką, buvęs "prakombinatas." Jo direktorius buvęs kažkoks žydiškos kilmės lenkas.

"Prakombinatos" darbas esą galima taip apibudinti: Pagal galimybes vis taisomos senosios mašinos, bet kad įmonės būtų prapleštos, nepasitaiko. Jokių naujų inonijų nebuvo pastatyta. Bet ir pataisymai šlubuoja, esąs labai didelis trukumas medžiagų ir mašinų dalių, taip pat žaliavų trūkumas visuomet jaučiamas. Medžius į lentpiuves jie patys transportavę iš miško. Masinoms truko benzino.

Yra "Magazina," Bet Visko Truksta

Kiekviename miestelyje buvo "magazina," į kuriuos prekes pristatydavo iš pagrindinio sandėlio Vilniuje. Cukrų gaudavo iš Mariampolės, popirusus ir visokius smulkius gaminius—iš Kauno ir Vilniaus inonijų, alų—iš Stakliškių. Apilamai, visi žemės ukio produktai buvo š Lietuvos; iš Rusijos tik kai kurie pramoniniai gaminiai: batai, tekstilė, mašinų dalys. Bet tokių dalykų gaunama retai—visko truksta.

Kaip Organizuojami Kolchozai

Prienuų kompartijos pareigūnas Saugunas, kuris retai kalba lietuviškai, vis rusiškai, važiuodavo Prienu apylinkėj kolchozų organizuoti. Važiuodavo į kaimus sunkvežimiu, visada ginkluotų automatais. Be to, kartu važiuodavę 2-3 komisarai iš MGB, beveik visą komisiją sudarydavo rusai, lietuvių budavo tik keli. Atvykę į kaimą, pranešdavo seniunui, kuris turėdavo sušaukti gyventojus susirinkiman. Buvo rodomos filmos apie kolchozų aiškinama, kaip gražu kolchoze gyventi. Paskui išdalindavo formuliarus įsirašymui, paaiškindavo, kokias nuosavybę paskiriama ir tt. Visas susirinkimas buvo tik dėl formos, iš tikrųjų viskas buvo daroma prievarta, nes jei kuris nenorėjo pasirašyti, vėliau buvo išvežtas. Dažnai pasitaikydavo, kad atvykus į kaimą, visi gyventojai vyrai buvo išbėgioję, gi be jų nieko negalima buvo daryti, tekdavo kitą kartą mėginti. Kai kuriose vietose tekdavo lankytis net iki 30 kartų, kol pagaliau pavykdavo kolchozą įsteigti.

Komunistai Bijosi Partizanų

Prienuose komunistų partijos namai buvo saugojami ginkluotų sargybinių; kiekvienas įeinantis turėjo užsiregistruoti, pirma jį iširdavo, ar galima įleisti. Laukiamajam interesantams tekdavo laukti ir įsileisdavo tik po viena.

Kai kuriose vietovėse, iš kur yra daug išvežtų lietuvių, kaimuose apgyvendinti rusai, kad geriau kurtųsi kolchozai. Rusai kaime bijo partizanų; jie išdrįsta gyventi tik kur yra rusų karinių dalinių; į tolimesnius užkampius rusai kojos nekelia. Prie Lentvario yra kelios mongolų šeimos.

Kelyje tarp Kruonio ir Jėzno rusų sunkvežimis užvažiavęs ant partizanų padėtos minos. Žuvo 28 rusai, gi kurie sprogimo metu liko gyvi, tuos partizanai nušovė bėgančius. Partizanai padegė Balbieriškio lentpiuvę, kurios direktorius nenorėjęs klausyti partizanų įsakymų. Jis turėjęs bėgti į Kauną. Nuošalesnėse vietose malunų vedėjai turėjo daug vargo: buvo žinoma, kad partizanams turėdavo atiduoti 20-30 maišų miltų, bet "prakombinatos" direktorius apie tai neturėjo sužinoti.

Susprogdino Troką su Rusais

Kelyje tarp Kruonio ir Jėzno rusų sunkvežimis užvažiavęs ant partizanų padėtos minos. Žuvo 28 rusai, gi kurie sprogimo metu liko gyvi, tuos partizanai nušovė bėgančius. Partizanai padegė Balbieriškio lentpiuvę, kurios direktorius nenorėjęs klausyti partizanų įsakymų. Jis turėjęs bėgti į Kauną. Nuošalesnėse vietose malunų vedėjai turėjo daug vargo: buvo žinoma, kad partizanams turėdavo atiduoti 20-30 maišų miltų, bet "prakombinatos" direktorius apie tai neturėjo sužinoti.

Lietuvoje Daug Bedarbių

Lietuvoje esą nemažai bedarbių. Kai kurie, negalėdami išsiversti žemės ukyje, eina į miestus, kiti dėl politinių priežasčių negali gauti darbo. Laisvų vietų labai mažai. Tik už kyšius ir per pažintis galima gauti tarnybą. Tik specialistai gali gauti darbo, nes jų yra didelis trūkumas. Paprastas darbininkas gauna algos 250-300 rublių mėnesiui, pasitaiko, kad tik 200 rublių; vyriausias buhalteris kooperatyve gavo 800-1,200 rublių, tačiau direktorius tik 600-800 rublių; partijos sekretorius—1,500 rublių, o raštininkas ar mašininkė 250-300 rublių. Darbinis švarkas kainuoja 107 rublius, marškinai—90 rublių. Darbininkai labai nepatenkinti. Jie yra visokiais budais spaudžiami kelti darbo našumą, bet atitinkamo atlyginimo negauna. Kadangi iš algos negalima pragyventi, visi darbininkai yra priversti vogti. Pas juos visada galima gauti šį tą nusipirkti. Sako, galima dalimis net visą automobilį nusipirkti, visąs motoro dalis.

Rusiskos Masinos Atsilikę 50 Metų

Kaune kai kurie fabrikai šiek tiek atnaujinti, sumoderninti, bet didesnių naujų fabrikų statybų nėra. Nebent tik prie uosto, kur pastatyta laivininkystės dirbtuvė. Pastatas atrodo kaip garažas. Prie uosto yra trikotažo fabrikas, kur galima gauti "juodai" kojinių ir kt. Fabriko administracija daugiausia rusiška; darbininkai — lietuviai. "Maisto" fabrikas per karą buvo susprogdintas, dabar dalinai jau atstatytas, bet dar yra griuvėsių. Didelis trukumas yra mašinų ir jų dalių. Elektriniai motorai ateina iš Vokietijos rytų zonos, per Rusiją. Ap- (Nukelta į 7 pusl.)

KAS NIEKO NEVEIKIA
TU NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

Worcesterio Naujienos

Lietuvai Remti Draugijos pirmo skyriaus gegužinė, įvykusi gegužės 10 dieną, puikiai pavyko. Oras buvo palankus gerėtis pavasario gražumu. Todėl ir publikos apšiai prisirinko, ypatingai jaunimo. Nemažai liks ir pelno šalpai. Nuopelnas už šį pikniką tenka skyriaus valdybai, butent: pirmininkui M. Zemaitaičiui, sekretoriams J. Palubeikiui, P. Aukštuoliui, J. Dvareckui, V. Mitrikui ir kitiems.

Gegužės 10 d. čia buvo pakrikyta dar viena aikštelė (skvėras) lietuvių (Laukaičio) vardu. Laukaičio buvo lietuvių sunus ir žuvo Korejos kovose. Tai jau aštunta lietuvišku vardu tokia aikštelė Worcesterio.

Vietos laikraštyje, "Worcester Daily Telegram", gegužės 19 d. muzikos kritikas Raymond Morin labai gražių komplimentų prirašė mūsų dainininkei (kontralto) Lillianai Mickevičiutei (Mickavich). Ji dainavo Worcesterio auditorijoje. Koncertą rengė katalikių moterų klubas. Lillianai sudainavo "Kur Bakužė Samanota," "Mano Rožė" ir keletą kitų. Išrodo, kad tai busimoji mūsų dainos žvaigždė.

Teko susitikti vieną senuką, Adomą Asakavičių, atvykusį į šį kraštą pirmiau negu aš esu gimęs, tai yra balandžio 15 d. 1895 metais. Dabar jis turi 81 metus. Asakavičius papasakojo daug įdomių pergyvenimų. Nesenai jo anukas baigė Worcesterio Technikos Kolegiją.

Asakavičius yra kilęs iš Plasapninkų kaimo, Butrimonių valsčiaus. Tas įdomus senukas, jau dvidešimt metų kaip išėjęs į pensiją. Turi kelis nuosavus namus.

American Steel and Wire Co. apdovanojo mūsų tautietį Bernardą Varašką aukštinu Elgin laikrodėliu, kai jam sukako 65 metai amžiaus. Dabar jis išėjo į pensiją. Varaška visuomet skaito "Keleivį" ir sako, kad "Keleivis" jam labai patinka.

Lietuvių karo veteranų posto gegužinė įvyko 17 d. gegužės klubo vasarnamyje (bungalow) ir puikiai pavyko—sutraukė daug publikos. Sandaros 16 kuopos metinis piknikas įvyks gegužės 31 dieną Babrausko Pavilione, Leicester, Mass. Gros puiki naujakurių orkestra "Tango." Numatoma gera programa, kaip ir kas metai. Į šią pikniką pasizadėjo atvykti didelis būrys brocktoniečių ir bostoniečių. Laukiam svečių ir Conn. valstijos.

Laikinas Amerikos Lietuvių Bendruomenės organizacinis komitetas gegužės 17 d. svetimačių veteranų Legiono saliuokėj paminėjo "Aušros" 70 metų sukaktį. Paskaitą skaitė prof. Vaclovas Biržiška. Po paskaitos buvo kalbama apie bendruomenės įsteigimą ir išrinktas komitetas, visi katalikiški pakraipų žmonės. Žmonijų atsilankė labai mažai. Buvo kelios prielastys: daug parengimų, 3 piknikai, o be to ir oras buvo labai prastas.

Pas mus Worcesterio yra labai daug našlių moterų. Pastaruoju metu kai kurios jų flirtuoja su vyrų mylinčiais gražiąja lyti. Sakoma, kad orui atvėsus, apie rudenį turėsime daug vestuvių. Well, linkime visoms gražaus sugyvenimo.

Stasys Staras susirašinėja su vienu savo bičiuliu, gyvenančiu Alaskoje. Tas jo draugas—jo vardo nemėnu—sako, kad jis susirašo su savo šeima Tarybinėje Lietuvoje. Iš Alaskos ji gauna visus jo rašytus laiškus ir siuntinius. Tačiau iš tenai jis gauna tik 60 nušimčių laišku. Kuomet skaičiau tokį laišką, tai atbėjau: rusai Alaską laiko kaip ir jų teritoriją, net netrukdo susirašinėjimui.

Rašoma, kad Alaskoj re publikonų administracija nutraukė įsitvirtinimų darbus.

J. Krasinskas.

Pakalbinkim draugus ir pažįstamus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

RIDGWAY REMIA EISENHOWERI

Generalas Ridgway, buvęs NATO vadas Europoje, lūdi, kad Kongreso užsienių reikalų komisijai, kad prezidento Eisenhowerio planas Europai yra tikrai reikšmingas. Be mūsų pagalbos, Europa tuoju susmuktų, jeigu Rusija pradėtų puolimą, sako jisai.

KAIP MES DIRBAM KANADOJE MONTREAL

Nors kultūrinis gyvenimas šioje Kanados lietuvių kolonijoje yra apmirus, vis dėlto pasirodo viena kita prosvaistė.

Balandžio 12 d. A. V. parapijoje lankėsi vysk. Brizgys. Tikintiesiems suteikė dvasinių patarnavimų, o bendrai lietuviams—giedresnės nuotaikos, prablaivėjimo. Viešai jis sugriovė "dogmą," kad "tik katalikas yra lietuvis." Jo paskaita kalba Montrealyje rado platų atgarsį.

Budinga, kad Brizgijo kalbą atspausdino montreališkė "Nepriklausoma Lietuva," kuomet katalikų "Tėviškės Ziburiai" tarytum prisigėrė burnas vandeni—tylėjo.

Tenka apgailėti, kad nebuvo sudaryta sąlygų vysk. Brizgiui susitikti su platesne Montrealio lietuvių kolonija, o kaip girdėti, jis to norėjo.

Organizacijų Atstovų Seimelis

Ir Montrealio PLB apylinkės valdyba ryžosi susaukti Motrealyje esančių organizacijų atstovų pasitarimą. Jis įvyko gegužės 9 dieną.

Pats pasitarimas, reikia tikėtis, jeigu su jo nuomėmis bus skaitomasi, gali atnešti ir teigiamų vaisių.

Svarstyta aktualūs klausimai, k. t.: Lietuvių Dienos ruošimo klausimas; Tautos Fondo skyriaus steigimas; solidarumo mokėtis; liudnųjų birželio 13-14 dienų minėjimas ir einamieji reikalai.

Pagrindiniai, o gal tik daugiau, buvo apsvaistytas Lietuvių Dienos ruošimas. Bet dėl laiko stokos kiti klausimai prabėgomis praleisti.

Daug laiko užėmė "seimelio" statuso klausimas. Čia pasirodė teisingas vysk. Brizgijo nuogastavimas, išreikštas "Tėvynės Sargo" Nr. 1, kad "Didžiausias pavojus gresia mums iš to, kad bręstantis ir jau subrendęs mūsų jaunimas neturėjo galimybės pažinti mūsų tėvynėje tikrosios demokratijos..."

Todėl kai kurie išsigando "seimelio" vardo ir net...

KAIP MES DIRBAM KANADOJE

pagrasė posėdžiuose dalyvauti. Bet turint omenyje faktą, kad apylinkės valdyba renkant dalyvavo apie du šimtai asmenų, tai bendravimas su visuomene nors per organizacijų atstovus apylinkės valdybai bus nemažas moralinis pastiprinimas. Organizacija, kurios šiame posėdyje nedalyvavo, pasistengs irgi įtraukti. Bet eikime prie nutarimų.

(1) Lietuvių Dienos ruošimui Hamiltone pritari, tik pasiūlyti datą iš rugpjūčio 1-2 d. nukelti į rugsėjo 5-6 dienas, nes rugsėjo 7 d. yra nedarbo diena.

(2) Birželio įvykių minėjimą rengti kitaip, negu būtų rengiama iki šiol. Atsakyti nuo viešų demonstracijų, bet kartu su estais ir latviais surengti liudnos muzikos koncertą (ne religinės muzikos, kaip "Tėviškės Ziburijų" korespondentais gegužės 14 d. numeryje rašo). Suorganizuoti to koncerto transliaciją radijo bangomis pabrėžiant skaudos visuomenę.

(3) Tautos Fondo skyriaus steigimo klausimas svarstyta tik prabėgomis. Nutarta birželio 6 d. susaukti organizacijų atstovų pasitarimą. Šis klausimas, dėl laiko stokos, liko neapsvarstytas. Su Tautos Fondo artimais yra susirūšęs VLIK'o klausimas, Mažosios Lietuvos atstovo į VLIK'ą išleidimas, apylinkės davimas visuomenei, veiklos derinimas su veikiančiomis diplomatinėmis mūsų atstovybėmis ir kiti.

Galiausia VLIK'as turi žinoti, kad visuomenės pareiga ne tik aukoti, bet atėjo pats laikas jai žinoti, kur jos suaukoti pinigai eina.

(4) Solidarumo mokesčio klausimas, kaip ir Tautos Fondo reikalai, liko neišaiškinti. Neišaiškinta ir jo sudaromas, o kol bus neišaiškinti, sunku bus jį išrinkti.

Muzikos Studijos Koncertas

Ponios E. Kardelienės vedamos muzikos studijos koncertas įvyko balandžio 26 d. Muzikiniu atžvilgiu, o ypač palyginus su svetimačių tokiomis studijomis, reikia laikyti labai gerai pavykusiu.

Išsidėmetina, kad p. E. Kardelienė ir šiemet iš koncerto pelno \$34.50, \$20 paskyrė Vasario 16 Gimnazijai remti.

Motinos Dienos Minėjimas

Šis parengimas įvyko gegužės 10 d. Programą išpildė šeštadieninės mokyklos mokiniai, vadovaujami energingo vedėjo, mokytojo Olišausko.

Pianisto A. Kuprevičiaus Koncertas

Koncertas įvyko 17 d. gegužės. Apie muzikinį lygį palikime pasisakyti muzikantams. Eilinių žiurovų sužavėjo.

Kaip visuose, taip ir šiame koncerte atsilankė apie 300 žmonių.

Kur Montrealio kolonijos lietuviai? Kokia tokio pasyvumo priežastis?

Šį klausimą kelkime atvira, tikru nuosirdumu. Ieškime priežasčių, o kaip jas rasime, tada ieškosime priemonių ir joms pašalinti.

Nedarbas Nemažeja

Nors ir pavasaris, bet Montrealyje gauti darbai, su žmoniškesniu atlyginimu, yra sunku. Darbdaviai, mažesniū jmoniū, drįsta pasiūlyti ieškantiems darbo 60 centų valandai.

Reikia turėti didelį aktyvumą, prieš šiuo bėgimo, siulyti tokį atlyginimą.

Brangsta ir namų rendos. Jau ir taip aukštas rendas, namų savininkai, naudodamiesi butų trukumu, bando kelti.

Montrealio teismas tokių savininkų visą eilę jau nubandė.

Kas Mus Pavaduos?

Gyvenimo rutina, natūraliai, senusius šalina, o jų vietą užima jaunimas. Senoji karta daug dirbo, kurė, veikė organizacijose. Dabar tie veikėjai vienas po kito veikimo barą apleidžia. O kas ateina į jų vietą? Niekas!

Tas matosi visose organizacijose. O kodėl taip yra? Atvirai, kažkodėl, bijomės klausimui į akis pažiūrėti.

Mes permažai rūpinamės mūsų jaunimu. Jo nepažintiame ideologiniai. Neturime paugejusiam jaunimui ne tinkamo laikraščio. Iš karto jam paduoti "Darbą," "Keleivį" ar "Naujienas" būtų nevisai gerai. Jie savo turiniu jaunimo nesudomina.

Tremtyje esančiam jaunimui ar užprenumeruojame nors vieną iš tų spausdintų? Ten, kur lietuviškas spausdintas žodis retai sutinkamas, virš paminėti laikraščiai, bent šiuo metu, galėtų daug padėti.

Jeigu šiame kontinente esančiam jaunimui reikia atitinkamo žurnalo, tai tremtiniams galima pilnai šiandien siūsti "Darbą," "Keleivį" bei "Naujienas."

Kas turi išteklį, pradėkime prenumeruoti minėtus spausdintus į Vasario 16 Gimnaziją Vokietijoje.

Neapsileiskime mūsų oponentams, kurie savo partine neapykanta persunkta spaudą tiesiog brukte brukta į jaunimo rankas tremtyje. J. Valeika.

Philadelphijos Organizacijos Nusigvyveno; Nėra Kur Piknikų Rengti

Philadelphijos lietuviai ir jų organizacijos nusigvyveno ir priėjo prie liepto galo...

Seniau, atėjus vasarai, jos čia surengdavo bent kelis išvažiavimus bei piknikus miškuose; vėliau gi, miestui pradėjus gyventojais daugintis, buvusios vietos piknikams rengti pasikeitė į priemiesčius, nudrėkiant tuščius laukus naujai nustatytomis triobomis. Tokiai padėčiai susidarius, kaip lietuviai taip ir kiti svetimačiai turėjo ieškoti piknikams vietų toliau nuo miesto.

1926 metais įsikurus lietuvių nepriklausomai nuo Romos katalikų parapijai, jos steigėjai buvo nupirkę apie 12 akrų žemės, kurios didesnę dalį paskyrė gegužinims laikyti, o mažesnėje vietoje įsteigė kapines mirusiems laidoti. Piknikams rengti vietą parapijonys nusodino naujais medukais, kad jiems paaugus būtų daugiau vėsumos vasaros laikui. Dabar tie medukai yra išaugę į gražius medžius, išsišakoję ir vasarotojams palindus po jais teikia atilsio ir daro didelį malonumą. Vardas tai vietai buvo duotas Vytauto Parkas. Kismet jame atsidavė po kelis išvažiavimus parapijos naudai, arba išnuomodavo parką kitoms organizacijoms už prieinamą kainą. Atsibuvo jame istoriniai piknikai. 1932 metais buvo piknikas surengtas Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus: pelnė \$400 aukojo VVS Lietuvoje. Po to čia prasidėjo parengimai Dariaus-Girėno skridimui finansuoti. Dar vėliau ir antram skridimui, Vaitkaus, piknikas 1935 metais. Susidariusios veikėjų grupės paruošdavo piknikus pagalbėti Amerikos lietuvių spaudai ir tt.

Nesant stiprios vadovybės parapijiečių tarpe, parapijos reikalai pradėjo smukti. Parkas perėjo iš steigėjų rankų į kitų savininkų rankas. Parapijai, dėka kun. J. Zitui, liko tik kapinės. Ir tos dabar apleistos...

Netrukus po Vytauto Parko įsteigimo atsirado kiti piknikams vieta—tai Mikolaičio ukyje. Vietos lietuviams rengiant išvažiavimus, ši vieta ilgainiui pasidarė irgi labai populiari. Vėliau ši vieta lietuviams taip įsmigo giliai galvosna, kad ją pradėjo vadinti "Mikolaičio parku." Šią vietą savininkas nuomodavo iš pradžių už \$25, iki davarė ligi \$100 už parengimą. Šia vieta lietuviai naudojosi iki 1951 metų pabaigos. Dabar jos netekome, nes buvusis savininkas ukį pardavė kitam. Taigi mūsų miesto lietuviai ir jų organizacijos dabar neturi kur surengti piknikų; turintieji mašinas važiuoja pajuriuosna, ar į farmas pas pažįstamus prasišėdyti, kuomet kiti lieka mieste sūsti.

Kas Lieka Daryti? Turime keletą gerai piniginių pasiturinčių klubų.

Kooperuodami jie galėtų nusipirkti netoliausia nuo miesto ukį ar šiaip neišdirbtą vietą su mišku, upelio ar ežero, pritaikant ją piknikams ir kitokiems išvažiavimams bei parengimams. Užteko būti nuomininkais-rendauninkais pas kitus per daugelį metų. Reikėtų išigyti jau nuosavą vietą, kaip turi rusai, lenkai, ukrainai ir kiti; kaip turi lietuviai kitose kolonijose.

Visų klubų viršaičiai, pagalkvokite šiuo svarbiu klausimu.

Filadelfietis.

PATERSON, N. J.

Klubas Išigijo Namus

Patersono Lietuvių Pilečių Klubas nusipirko namus, kuriuose dabar gausiai lankosi lietuviai, nes yra salionas ir nemaža salė. Patalpos gražiai atremontuotos. Pirmas didesnis lietuvių subūvimas čia įvyks birželio 21 d. rengiamame liudnųjų birželio deportacijų minėjime. Pagrindinis kalbėtojas bus žinomas pedagogas Vaclovas Čižianas. Dalyvaus muziko V. Yusto vadovaujamas mišrus choras ir naujai organizuojamas muziko K. Pralėikos vyrų choras. Minėjamą organizuoja Tremtinių Draugija ir kviečia dalyvauti visus lietuvius.

Pilečių klubui sėkmingai vadovauja A. Gustas. Gegužės 31 d., Lindbergh Parke, No. Haledon, N. J., Patersono Tremtinių Draugija rengia pikniką. Pradžiai 1 val. po pietų. Gros Glendale orkestra. Įėjimas 60c. Pelnas skiriamas likusių Vokietijoje senelių, ligonių, našlaičių šelpimui ir Lietuvos laisvinimo reikalams. Ši draugija kitoiems reikalams pinigų iki šiol dar ir neskyrė. Tikimasi, kad šį gražų draugijos tikslą parems visi, o ypač seniau čia gyvenantieji bei čia gimusieji lietuviai.

Pilečių Klubo piknikas bus tame pat parke birželio 14 d. Klubas Vasario 16 proga paaukojo Lietuvos laisvinimui \$25. Tik reikėtų, kad į naujai nupirktus klubo namus būtų užprenumeruota bent keli lietuviški laikraščiai. Stupra.

Jonas Stonys, 28 metų dipukas, buvo suimtas policijos už triukšmo kėlimą. Uždarytas policijos nuovoloj, jis iššoko per langą iš ketvirto aukšto ir užsimušė. Pivaronas Chicagoje yra žinomas kaip geros lietuviškos duonos keptėjas. Išvežiojant tą duoną anądien buvo sudaužytas jo trokas ir vežikas sužeistas. Mirė "Naujienu" bendradarbis Senas Petras, kurio tikras vardas ir pavardė buvo Petras Martinkaitis. Retkarčiais jis parašydavo "Keleiviu" žinių iš Chicago. Mirtis buvo staigi, netikėta. Jis mirė sėdėdamas teatro kėdėje. —Iš laikraščiu.

Trumpai iš Chicago

Jonas Stonys, 28 metų dipukas, buvo suimtas policijos už triukšmo kėlimą. Uždarytas policijos nuovoloj, jis iššoko per langą iš ketvirto aukšto ir užsimušė. Pivaronas Chicagoje yra žinomas kaip geros lietuviškos duonos keptėjas. Išvežiojant tą duoną anądien buvo sudaužytas jo trokas ir vežikas sužeistas. Mirė "Naujienu" bendradarbis Senas Petras, kurio tikras vardas ir pavardė buvo Petras Martinkaitis. Retkarčiais jis parašydavo "Keleiviu" žinių iš Chicago. Mirtis buvo staigi, netikėta. Jis mirė sėdėdamas teatro kėdėje. —Iš laikraščiu.

JUOZAS STALINAS

— arba —
Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pažįsta Staliną nuo jo kūdikystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavojo bankus ir kaip jis žudė savo sėbrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, ievėjų ir vardų nurodymais.

Paskutiniiais laikais plinta gandai, kad Staliną pradėjo tėti vėžys. Šiomis dienomis buvo pasklidusi žinia, kad jis jau nebegyvas. Dabar kyla klausimas, kas užims jo vietą, kai giltinė jį nusineš?

Brošiūra didelio formato, gražiais viršeliais, 32 puslapiai grynų faktų, kaina tik 25 cent. Gaunama "Keleivio" knygyne:

KELEIVIS

636 Broadway, South Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, kai, kad žmogus turėtų tik Maikie!
 —Tėvas ir vėl išrodai iš-tam jis yra sutvertas.
 —O ar tas ne teisybė?
 —Jes, Maikie, išmoviau —Bet pasakyk, kaip tēporą klebonišky, tai raida-vas butum galėjęs sausze-vei viskas geriau išrodo? O miu ateiti Amerikon? Jei-ka darysi žmogus nepasi-gu mokslas nebutų išradęs linksmingę? Ar verksi, ar laivų, tai šiandien Lietuvo-uliavosi, vistiek smertis at-je butum malkas skaldęs eis. Taigi verčiau išsigerti komunistų komisarams. Die-ir linksmi numirti. . . Ko-vas nebutų tiltą per Atlan-man, Maikie, uždainuokim tą pastatę. Žmogaus liki-kokia linksmą dainušką! mu jis nesirupina. Antį jis
 —Bet man nelinksma, tē-pritaike kovai už buvį daug-ve.
 —Gal mušti gavai šku-li ir sauszeimiu vaikšciot, ir lėj?
 —Ne.
 —Nu, tai kodėl tau ne-linksmu?
 —Todėl, kad pasau-ly ja susilyginti?
 —Bet aš, Maikie, ir nen-oriu varliū gaudyt.
 —Kad ir labai norėtu-m, tyt kitiems neiši. Kai žmo-tėve, vistiek varlės po van-nes išgirs kokią linksmą ka-deniū nesugautum.
 —O tu ar sugautum?
 —Tėvas, matyt, dar ne-girdėjai, kad anądien netoli-ve. Todėl aš ir sakau, kad Bostono nukrito orlaivis ir antis yra geriau pritaikyta užmušti 12 jaunų vyrų. Jų gyvenimui, negu žmogus, motinų ir milynių ašarų Jis net ir sauszeimiu negali nesustabdyti jokia daina.
 —Jes, Maikie, mergos gal ir verkia, kad jų kavalie-riai užsimušė. Ale pasa-kyk, ar jos nežinojo, kad jiems bus kada nors galas? Juk jeigu nebutų užsimušę, tai gal būtų prigėję; arba koks čainys Kurėjoj būtų nušovęs. Koks čia difren-nesikvolvyk su tuo savo sas, Maikie, kaip žmogus mokslu. Tie, atsprasant, galą gauna. Šiaip ar taip tavo mokyti frentai net ir smertis. Juk su saule nie-kas negyvens.
 —Bet tragiška mirtis vi-suomet yra baisesnė, tėve, budavo, mes sakom, kad negu paprasta.
 —Olrail, Maikie, o kas jos; o dabar jau sako, kad čia kaltas, kad tokia baisi amoniją pagavo. Kai pilvą smertis atsitinka? Tai vis suskaldėdavo, tai sakya-tas mokslas, katra tu taip vom, kad gumbas pasikėlė myli. Juk Dievas sutvėrė ir kad reikia stipraus snap-žmogų po žemę vaikšciot, so su pipirais išgert; o da-ale ne oru skraidyt. Bet tie bar sako, kad pindicitą rei-mokyti mandrappykiai ne-kia išpiaut. Vienu žodžiu, luvo satisfait. Pirma iš-su dipukais aš jau negaliu galvojo visokius šipus ir susikalbēt.
 —Palauk, tėve, dipukų Paskui emė submariniais po nekaltink. Aš tuoj prody-vandeniu nerti. Negana tu, siu, kad ne jie musų kalbą pradėjo dar ir padangemis gadina, bet tėvas ją darka-iskraidyt. Na, j kã gi tai —Tas jau bus tu mač, padabna, vaike? Juk žmo-vaikie. Daugiau tavo priro-žus ne varna, kad oru laks-dymų man nereikia. Man tytu. Ot, dėlto ir atsitinka norisi dainuot, o ne tavo tokios nelaimės.
 —Nepyk, tėve, bet aš čia gudbai!
 —Tave kritikuosiu. Tėvas sa- —Keliuk sveikas, tėve!

IS KUR ATSIKIRADO RETI MEDŽIAI IR VAISIAI?

Ar jums tenka kada ra-gauti avokadų, papajų, mangostinų arba sojos pu-pų? Jei taip, tai jus raga-vot vaisių, kurių keletas metų atgal musų gyvena-mose vietose dar niekas ne-žinojo.
 Iš kur tie vaisiai atsi-rado, paklauskite? O iš kur atsirado visi kiti musų vai-siai? Iš kur pas mus emė-si visokios gėlės ir brangūs medžiai, kurių pievose nei-giriose nėra?
 Visi tie augmenys ir vai-siai nebuvo kokio nors me-chaniko padaryti. Jie buvo atrasti kur nors tolimose ša-lyse, nežinomose mums sa-lose, neprieinamose giriose, ir iš ten parvežti. Seniau retus augmenis arba jų sėk-las rinkdavo ir į savo šalis parsiveždavo laivų kapito-nai. Dabar jau yra tam tik-ros organizacijos tais reika-lais rūpintis. Jungtinėse Valstijose prie agrikultūros departamento yra Plant In-troduction Division, augme-nų įvedimo skyrius, kuris siuntinėja savo ekspertus į visas šalis ieškoti naujų augmenų.
 Visų pirma, toks ekspa-rtas turi but geras augmenų žinovas, agrikultūros de-partamento tarnautojas. Jis turi žinoti visus kvarantinos įstatymus ir patvarkymus, kad neparvežtų su naujais augmenimis kokių kenkėjų, kurie paskui galėtų paplisti po visą šalį ir padaryti daug blėdies.
 Išvažiudamas kelionėn, toks ekspertas paprastai ap-sirupina gera kamera ir fil-momis, kad galėtų nufoto-grafuoti naujus medžius ir vaisius, taip kad sugrįžęs galėtų parodyti, kas iš su-rinktų jo sėklų gali išaugti. Be to, jis turi pasiimti viso-kios medžiagos, kad nuvy-kęs į laukinį kraštą ar gi-rias galėtų pasistatyti sau palapinę, supakuoti surink-tas sėklas ir suženklinti jas tam tikromis korčiukėmis; arba iškasti augmenis su šaknimis, susodinti juos į puodus ir žiurėti, kad jie gyvi ir sveiki galėtų pasiek-ti Ameriką. Reikia gerai at-ki darba mokėti. Be to, reikia mokėti ir bent porą to krašto kalbų, kur važiuo-ja.
 Nuvažiuoja toks ekspa-rtas, padėkime, Kinijos gi-liumo ir apsištoja kiniečių kaime. Visų pirma jam čia tenka pasisamdyti keletą vietos gyventojų, kurie pa-dėtų sudaryti karavaną. Pa-galiau jis leidžiasi su jais kelionėn ieškodamas, saky-sime, tokios grūšių rūšies, kuri nebijo rudžių ligos. Jis keliauja ištisas savaites. Pasitaiko patekti į tokias vietas, kur sunku gauti van-dens atsigerti. Pasamdyti palydovai kartais pakelia maištą ir nebeneri toliau keliauti. Gali but dar ir blogiau. Jį gali sugauti banditai. Ir jie gali nutar-ti, kad geriausias daiktas yra tokį svetimąjį sušau-dyt. Pagaliau, jis suranda pageidaujamų grūšių. Jis surenka jų sėklas, supakuo-ja ir siunčia—pirma kupra-nugariais, paskui upių lai-veliais, o ant galo jurų gar-laiviais ir kitokiais keliais į Ameriką. Čia tas sėklas Plant Introduction division tuojau sėja daržuose ir au-gina jas. Vienos jų žuva, kitos pamėgsta Amerikos

klimatą ir puikiai plėtojasi. Tokiu budu iš Kinų žemės Amerikon buvo įvežtos sojos pupos, šimtakoje žolė, daugybė pyčių, grūšių, kaš-tonų ir vinkšnų. Tai buvo daugiausia vis Frank N. Meyerio nuopelnas. Rink-damas augmenis ir vaisius, tas žmogus yra pėsčias par-ėjęs 10,000 mylių nuo Tur-kestano iki Kinijos rytų pa-krasčio ir Yangtze upėj pri-gėrė.
 Vadinamoji Sudano žolė buvo parvežta 1909 metais iš Afrikos, dabar plačiai vartojama pietų ir vakarų valstijose kaip pašaras, nes ji gerai auga sausose vietose ir nebijo saulės kar-ščių. Šito pašaro vertė Amerikoje dabar apskai-čiuojama \$10,000,000 per metus.
 Iš Egipto ir Meksikos pie-tų buvo parvežta medvilnė, kurios dabar vien tik Kali-fornijoje užauga už \$50,000,000 per metus.
 Anais metais keturi aug-menų žinovai išvyko Pietų Amerikon ir Meksikon ieš-kti laukinių bulvių, iš ku-rių dabartinės musų bulvės yra išsivysčiusios. Ir jie surado. Pasirodo, kad lau-kinės bulvės yra tokios smulkios, kaip žirniai. Bet jos labai stiprios ir nebijo jokių ligų. Todėl augmenų žinovai dabar mėgina su-kergti tas laukines bulves su naminėmis bulvėmis ir tuo budu išvystyti naują bulvių atmainą, kuri nebijo-tų jokių ligų nei šalčio.
 Šiandien auginami Ame-rikoje kviečiai beveik visi buvo paimti iš Rusijos. Va-dinamieji raudonieji kvie-čiai parvežti iš Charkovo gubernijos; šiandien jais sėjamas Amerikoje apie 2,000,000 akrų plotas. Vasa-riniai kviečiai vardu "Kubanka" buvo parvežti iš Kubanės srities; jie dar daugiau Amerikoje prasi-platinę, negu Charkovo rau-donukai.
 Beveik nėra pasaulyje to-s šalies ar salos, kurios nebu-tų aplankę Amerikos agri-kultūros departamento eks-pertai ieškodami naujų ar-ba geresnės atmainos javų, vaisių, medžių ir kitokių augmenų.
Kaip Medžiojami Tigrui
 Šiaurinės Mandžurijos miškuose yra tigrų. Man-džurijos tigras skiriasi nuo indų tigrų tuo, kad yra di-desnis, turi geresnį kailį ir kitokią kaulokę. Indų tigrų didžiausias svoris yra 400 svarų, o Mandžurijos sveria pusantro karto dau-giau.
 Tigrų medžioklė yra la-bai pavojinga, daug žmonių žuva, bet savo gyvybę rizi-kuoja nemaža žmonių dėl brangaus kailio ir brangaus kuno, iš kurio kiniečių "gy-dytojai" gamina įvairius vaistus.
 Šiaurinėje Mandžurijoje tigrų medžioklė pradėdama iškritus pirmam sniegui, nes tada matomas tigrų pėd-sakas. Kada sniego per-daug, tai labai sunku me-džiotojams. Medžiotojas apsirupina maistu kelioms savaitėms, paima pakanka-mai šovinių ir išeina su ke-turiais ar penkiais šunimis medžioklėn. Užtikęs pėd-

saką, pradeda greitą sekimą, nes pėdsakas dažnai būna dviejų dienų senumo, ir skubiai juo einant galima tigrą susekti tikslai po savaitę.
 Kada tigrų pėdsakai būna jau visai švieži ir tik kelios valandos teskiria, tai prasi-deda sunkiausia medžioklės dalis, nes tada tigras jau būna pajutęs pavojų. Tigras žino, kaip pavojinga užpulti žmogų iš priekio, todėl jisai grįžta užuolanka atgal ir pradeda, eidamas savo senomis pėdomis, me-džioti medžiotoją. Jeigu jam pasiseka priselinti iš užpakalio, tai puikiai šuoliu užžoka medžiotojui ant sprando. Nuo šito pavojaus saugo šunys, kurie už-uođę tigrą pradeda loti. Nakties metu šunys saugo miegantį medžiotoją, nes tada tigras mėgsta sukstis aplinkui.
 Jeigu medžiotojas paste-bi tigrą, tai turi laukti tin-kamos progos, kad galėtų vienu šuviu į galvą nudėti, nes svarbu turēt sveiką tig-ro kailį. Medžiotojui rei-kalingas kailis, o ne negyvas tigras. Buna, kad šunys apsupa tigrą aplinkui iš tolo, saugodamiesi jo nagu, erzina, kol medžiotojas nu-taiko gerą progą šauti. Nu-šovęs tigrą apkrauna šako-mis ir greit keliauna atsi-vežti rogutes, kad jomis nu-gabenus lavoną. Jeigu pa-rikitus nušauti patelę, tai aplinkui ieškoma jauniklių, kad juos galėtų parduoti cirkams.
Kada Bus Spalvota Televizija?
 Prieš 3 metus Amerikos vyriausybės Federal Com-munications Commission (FCC) buvo leidusi vienai kompanijai (Columbia Broadcasting System) gaminti spalvotos televizijos aparatus. Ir ta kompanija buvo pagaminti šiek tiek spalvotos televizijos apar-ātų. Bet 1951 metais kar-o gamybos viršininkai už-draudė gaminti tokius apa-ratus ir nuo to laiko apie spalvotą televiziją nieko nebesigirdi.
 Dabar vėl kalbama, kad spalvota televizija greit jau pasirodys. Per 2 metus televizijos aparatų gaminto-jai darė visokius bandymus su spalvota televizija ir da-bar jau sakosi esą pasiruo-šę gaminti gerus aparatus. Pagal jų pranešimą, jau po pusės metų visi bandymai bus baigti ir kitų metų pra-džioje žmonės galės jau pirkti spalvotos televizijos priimtuvus.
 Dabartiniu laiku Ameri-koje yra 23,000,000 televi-zijos priimtuvų. Kaip bus su tais aparatais, kada pa-sirodys rinkoje spalvotos televizijos aparatai? Ar juos reikės mesti laukan? Visai ne! Su dabartiniais aparatais galima bus priim-ti ir spalvotas programas, bet jos bus priimamos "juo-dai baltos," be spalvų. Kas norės matyti spalvotas pro-gramas, turės nusipirkti tam tikrą prietaisą ir prijungti prie dabartinio apa-rato. Tai kainuosią apie \$100. Kas nenorės tokių išlaidų daryti, tas turės "nuodai baltą" televizija, kaip ir dabar.
 Spalvotos televizijos apa-ratai bus brangesni, kaip juodai balti. Pradžioje

Kaip Musų Prosenoliai Tikėjo

Ugnim ir kardu lietu-vaivams primesta, ir vėliau pasisavinta iki tol lietuviams svetima tikyba, kristybė ar-ba kryžiaus garbinimo tiky-ba buvo Lietuvai ir iki šiai dienai liko labai pragaištin-ga. Nuo pat Jogailos su lenke vedybų, kada urmu lietuvius krikštyta, už nau-ją vierą Lietuva brangiai lenkams užmokėjo: dova-vojo Lenkijai didelių pietų; Lietuvos plotus, palaipsniui Lenkija vis daugiau, geruo-ju ir piktuoju grobė, savi-nosi; į Lietuvą briovėsi šlektos su lenkiška "kultu-ra" ir kalba. Lietuviška kalba ir visa, kas lietuviška, buvo žeminama, kaip pagoniška.
 Kad vadinamoj pagony-bėj tvilo tyra lietuviybė, tai mažai kam apeina dabarti-niais laikais, nes nauja ti-kyba nustelbė lietuviybės jausmus iki užmiršties laip-snio.
 Nauja, primestoji tikyba Lietuvoj pati suskilo; lietu-vaivai pasidalijo į kelias prie-singas sekas: liuteronus, kalvinus ir katalikus papis-tus, romiškam papai nu-lankaujančius. Šioji blogy-bė po šiai dienai lietuvius neigiamai veikia; kiekviena sekta jaučiasi, kad jos tiky-ba ir galvosena teisinga, o papista, kaip didžiama, no-vytksta nušauti patelę, nes jie mano kad tik jie yra kai, angliškai vadinami cut geri, o kitaip galvoją ar Ro-mai nenuolankaują—nege-dintas tometis, kopustus ir ri lietuviai. Tokiu budu, kitus sultingus ugius. Ne-kur tik papista, ypač jų ku-dideliam daržely pasodin-gai ar siauramaniai įlen-tus rasodos ugius galima da, ten tik su savais tesi-apvesti skardos arba storos popieros lankeliais, bet di-turi jų nuolankiai klausyt. Tą matome VLIK'ė.
 Keista, kad per 20 metų nepriklausomos Lietuvos gyvavimo, lietuvių lietuvi-koose mokyklose mokėsi, prusinosi ir, rodos, turėjo pramokt kiek savarankiš-kai, atseit, virštykiškai galvot, kitaip sakant, lietu-viškai, kad visi esam lygūs, o ne aukštesni, kaip kad pa-pistai galvoja.
 Jie, kiek yra sulietuvėję, bet papybės saitais susai-tyti, laisvai, be bažnyčios nesugeba galvot. Dažnas jų mato, kad lietuvių pasta-tytos bažnyčios, mokyklos, prieglaudos, ligoninės, ka-su pinės ir kitkas, užrašyta po-piežinė vyriausybei—nebe lietuvių.
 Lietuvių kalba iš ten gu-sijama, nors dar šiek tiek pakėnčiama. Dipukai (dau-dėk mulesą ir ištirpink. Pa-giausia buvę mokytojai), galiau sudėk sėlenas ir ge-vienas kitas nedrąsiai pasi-rai viską išmaišyk. Išbars-sako prieš tokius Romus tyk tą mišinį po lauką arba dvas'kijos užsimojimus daržą prieš vakarui tems-lietuvius nulietuvinti; bet tant. Nuo šito mišinio iš-kiti raševos arba visai tyli, stips ne tik kirpikai, bet ir kad jų vaikai lietuvių mo-žioagai. Jeigu laukas didė-kyklose lietuviškai nemoko-lis, tai paduotą čia propor-mi, arba burteli, kad ir ne-čija galima padidinti. Šitą patarimą duoda lietuviškos mokyklos dirba "laikykimės musų tėvų ti-turės Departmentas.
 Iš to matome, kad Lietuvoje įgytas jų mokslas yra daugiau baž-nytinis, negu lietuviškas. Kryžeiškas mokslas, kaip aukščiau sakiau, lietu-viam žalingas, nes lietuvius skaido, o ne buria.
 Visai kas kita būtų, jei lietuvių bandytų tikėt ar spalvoti aparatai kainuos 50% brangiau; vėliau tiki-masi, kad jų kainos bus 25% brangesnės.
 —T. M.

galvot kaip musų proseno-liai tikėjo, atseit, lietuviš-kai. Tada, ir tik tada visi jausmės savi, artimi kaip vienos motinos sunys. Kad to atsiekt, reik pratintis galvot ir jaustis aukščiau lietuviams primestos žalin-gos tikybos. Reik išmokt gerbt visa, kas lietuviška.
 Mes turėtume imti pa-vyzdį iš žydų. Pas juos tvermė, stiprybė žydybėj; Lietuvos plotus, palaipsniui jų tautinė tikyba tampriai susijusi su jų tauta. Jie ge-risi ir didžiuojasi viskuo, kas žydiška; o lietuvių bi-josi ir vieni kitus pravard-žiuoja, kad gerbia kas lie-tuviška, o ne kryžioikiška.
 Čia gludi lietuvių silpny-bė.
 Kada lietuvių ims gerbt Lietuvos senovę, su jos pa-pročiais, tikyba, tada sueis vienybėn. Ir povaliai atsi-palaidos nuo varu primest-os svetimos kryžiaus gar-binimo tikybos, kuri lietu-viams, kaip mažai taučai, labai žalinga. Todėl tkėi-me, galvokime kaip musų prosenoliai tikėjo.
 Arimantas.
Pavojus Daržams
Kaip Kovoti su Kirpikais (cut worms)
 Tur but nėra piktesnių darže kenkėjų, kaip kirpi-ka, angliškai vadinami cut worms. Jie nukarpo pasoma nenuolankaują—nege-dintas tometis, kopustus ir ri lietuviai. Tokiu budu, kitus sultingus ugius. Ne-kur tik papista, ypač jų ku-dideliam daržely pasodin-gai ar siauramaniai įlen-tus rasodos ugius galima da, ten tik su savais tesi-apvesti skardos arba storos popieros lankeliais, bet di-turi jų nuolankiai klausyt. Tą matome VLIK'ė.
 Keista, kad per 20 metų nepriklausomos Lietuvos gyvavimo, lietuvių lietuvi-koose mokyklose mokėsi, prusinosi ir, rodos, turėjo pramokt kiek savarankiš-kai, atseit, virštykiškai galvot, kitaip sakant, lietu-viškai, kad visi esam lygūs, o ne aukštesni, kaip kad pa-pistai galvoja.
 Jie, kiek yra sulietuvėję, bet papybės saitais susai-tyti, laisvai, be bažnyčios nesugeba galvot. Dažnas jų mato, kad lietuvių pasta-tytos bažnyčios, mokyklos, prieglaudos, ligoninės, ka-su pinės ir kitkas, užrašyta po-piežinė vyriausybei—nebe lietuvių.
 Lietuvių kalba iš ten gu-sijama, nors dar šiek tiek pakėnčiama. Dipukai (dau-dėk mulesą ir ištirpink. Pa-giausia buvę mokytojai), galiau sudėk sėlenas ir ge-vienas kitas nedrąsiai pasi-rai viską išmaišyk. Išbars-sako prieš tokius Romus tyk tą mišinį po lauką arba dvas'kijos užsimojimus daržą prieš vakarui tems-lietuvius nulietuvinti; bet tant. Nuo šito mišinio iš-kiti raševos arba visai tyli, stips ne tik kirpikai, bet ir kad jų vaikai lietuvių mo-žioagai. Jeigu laukas didė-kyklose lietuviškai nemoko-lis, tai paduotą čia propor-mi, arba burteli, kad ir ne-čija galima padidinti. Šitą patarimą duoda lietuviškos mokyklos dirba "laikykimės musų tėvų ti-turės Departmentas.
 Iš to matome, kad Lietuvoje įgytas jų mokslas yra daugiau baž-nytinis, negu lietuviškas. Kryžeiškas mokslas, kaip aukščiau sakiau, lietu-viam žalingas, nes lietuvius skaido, o ne buria.
 Visai kas kita būtų, jei lietuvių bandytų tikėt ar spalvoti aparatai kainuos 50% brangiau; vėliau tiki-masi, kad jų kainos bus 25% brangesnės.
 —T. M.

**PARSIDUODA VAISTŲ
ISDIRBYSTĖ**
 Parsiduoda garsinga lietuvių vai-sių isdirbystė, plačiai žinoma pasau-lyje. Skubiam pirkejiui aukštinė pro-ga ir laimingai ateiti—kaip sapnas. Arba galit but partneriu—moteris ar vyras. Tuojau rasykite dėl in-formacijų.
 DEKEN'S PRODUCTS
 P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

P. Žadeikio Auksinė Diplomacija

Tautos Reikalai ir Asmeniškai Įspūdžiai

"Keleivys" tilpęs Lietuvos pasiuntinybės Washingtono raštas Nr. 790 sujaukio mane iki pat širdies gelmių. Niekad ir nesapnavau, kad laisvojo pasaulio sostinė Lietuvos pasiuntinybė teiktųsi susidomėti mano asmeniu ir net rasti laiko specialia rašte pasidalinti dėl manęs savo įspūdžiais su "Keleivio" redaktorium. Tegul pasiuntinybės diplomatai skoniui mano asmuo padarė ir nekokią įspūdžio, tegul jo apibūdinimui jie pasikvieta pagalbom nemirtingąjį Cervantę ir prilygino mane riteriskam Don Kichotui, bet pasakyti atvirai, kad tokio didelio dėmesio iš aukštųjų diplomatijos ponų mano proletariškas asmuo tikrai neužsitarnavo.

Kas man rūpėjo straipsny "Kalbėti ar Tylėti?" ir kas man rūpi toliau, tai visų pirma lietuvių tautos gyvybiniai reikalai, kaip jie iškilę paaiškėjusioje Lietuvos aukso aferoje Stockholme, ir kaip jie atsispindi Washingtono. Šauningai rašau Washingtono, nes Washingtonas, kaip JAV sostinė, simbolizuoja visą J. V. valstybę. Reikiama Lietuvos aukso Washingtono, gali būti bet kur Jungtinės Valstybės. Todėl p. ministerio atskirtimas, kad "straipsnio autorius jokio aukso Washingtono surasti negalės, nes jokis aukso Washingtono nelai komas," yra visai nevykęs ir nediplomatiškas išsiskirtimas.

Kam Išsisukinėti?

P. Žadeikis, ar jo pavaldiniai, rašydami, jog aš pasirašydami su straipsniu "Kalbėti ar Tylėti?" slapyvardė, užblokavęs "proga susilaukti paaiškinimo iš esmės," šauningai prasilenkia su tiesa. Pirma, negu "Keleivys" tilpo mano straipsnis, Lietuvos aukso Washingtono klausimas buvo visiška aiškiai pastatytas lietuvių socialdemokratų konferencijoje, kurios 1952 metais įvyko Amerikoje ir Kanadoje. Abidvi konferencijos buvo viešos be jokių slapyvardžių. Jų nutarimai dėl to aukso buvo paskelbti lietuvių spaudoje. Jeigu p. Žadeikio vadovaujama pasiuntinybei tas reikalas būtų rūpėjęs, tai juk jis galė-

jo jau tada atsiliepti dėl jo. Kai dėl manęs, tai aš tuo labiau negalėjau užblokuoti "paaiškinimų iš esmės," nes aš jų iš viso neprašiau ir savo straipsnyje pasiuntinybės ponus nesikreipiau. Aš raginau ir raginu, kad Lietuvos aukso reikalą Washingtono susirupintų Amerikos Lietuvių Taryba, kaip vienintelis autoritetingas lietuvių organas JAV.

Reikalas Svarbus

Paminėjau, kad lietuvių tautos aukso p. Žadeikio kontrolė yra apgaubtas nepermatoma uždanga. Rašiau tai su pilnu atsakomybės pajautimu, nes jeigu iš to aukso fondo ar bent iš kurio kito lietuvių tautos turto Amerikoje gali imti sau algas tokie asmenys, kaip p. S. Lozoraitis ir V. Gylis, tai kaip gi kitaip apie tai išsireikšti?

Ponas Lozoraitis jau trylikti metai nevadovauja jokiai mūsų tautos atstovybei. Jo vadovauta pasiuntinybė Romoje buvo likviduota 1940 metais bolševikams okupavus Lietuvą. Ta aplinkybė, kad p. Lozoraitis buvęs tautininkų vyriausybės paskirtas "diplomatinio šefu," rodo, neduoda jam teisės imti algą iš lietuvių tautos turto Amerikoje. Ponas Lozoraitis nieko nepadarė, kad sukoordinuotų lietuviškų diplomatų veiklą darniai ir vieningai akcijai po to, kaip bolševikai užgrobė Lietuvą 1940 metų birželio 15 d. Ir kiti smetoniniai diplomatai nieko nepadarė kas demaskuotų bolševikų smurtą ir apgaule iš pat pirmos jų antplūdzio dienos. Kai kurie tų diplomatų, kaip pav. Lietuvos atstovas Berlyne p. K. Škirpa, skaitė reikalingu ir galimu atvykti į bolševikų okupuotą Kauną ir prisistatyti Paleckio vyriausybei. Škirpos atsilankymas Kaune tuomet buvo tokia sensacija, kad daug kas kraipė galvas iš nustebimo dėl to diplomato laikysenos ir elgesio. Išvykęs iš Kauno p. Škirpa vėliau priiminėjo Lietuvos pasiuntinybę Berlyne "liaudies vyriausybės" emisarus, pp. Jurginį ir Butotą.

Jeigu toks ir tam panašus ponų diplomatų tylus lojalumas bolševikams reikšėsi su "diplomatinio šefo" p. Lozoraitio žinia ir pritarimu, tai tuo blogiau "šefui," nes tai parodo, kokia mentų rūpėjęs, tai juk jis galė-

Čia yra tas čekoslovakijos orlaivis, kuriuo grupė čekoslovakų kovo mėnesį pabėgo pas amerikiečius. Dabar amerikiečiai tą lėktuvą čekoslovakams grąžino. Ši nuotrauka parodo orlaivio perdavimo momentą Berlyne.

ta tai vyko, be "šefo" žinios ir pritarimo, tai tas reikiama, kad p. Lozoraitis joks "šefas" nebuvo ir kad dabartinė "šefo" istorija yra išspūstas burbulas, kuriuo norima mulkinti lietuvišką visuomenę ir imti algą.

Ar Ponas Škirpa Gauna Algą?

Diplomatijos "šefo" vaidmenį, tik iš kitos pusės, nušviečia ir pasiuntinybių likvidavimas. Lietuvos aukso aferoje Stockholme ir tenykštės pasiuntinybės skandalingas likvidavimas jau pakankamai žinomas, kad apie tai reiktų kalbėti. Bet nerčiau atrodo ir lietuviškų pasiuntinybės likvidavimas Berlyne. Likviduojant tą pasiuntinybę, jos aukštesnysis asmuo visų pirma pasidalino tarp savęs pasiuntinybės kasoje esančius pinigus, apie 70,000-80,000 markių. Iš tų "dalybų" buvo išskirti pasiuntinybės šoferis p. Skučas, pasiuntinybės šveicaris p. Jucas, taipgi griežtai atsakyta apmokėti ELTOS ir "Lietuvos Aido" atstovo Berlyne Dr. Kaupo telefonines sąskaitas. Pasiuntinybės vyno ir kitokių gėrimų sandėli, sakoma, pasiemęs p. Škirpa. Gi pasiuntinybės turtas, kaip kilimai, mašina ir jos kiti dalykai, buvo supakuoti ir p. Škirpos pareidymu pasiūti bolševikams į Kauną. Pasiuntinybės archyvas ir biblioteka, užlipdant korteles su įrašu "Rykit, okupantai," palikta pasiuntinybėje, kurios raktai perduoti vokiečių užsienio reikalų ministerijai, kuriai buvo įteiktas ir protesto nota dėl Lietuvos įjungimo į Sovietų Rusiją.

Nejaugi nebuvo galima sulikviduoti tos pasiuntinybės protingiau, sakysim, visą pasiuntinybės turtą ir archyvą persiųsti į neutralią Šveicariją ar kokią kitą saugesnę vietą, vietoj į Kauną? Man atrodo, kad buvo galima, jei tik būtų buvę daugiau sumanumo ir noro. Nežinau, ar p. Škirpa šiandien dar ima algą iš lietuvių tautos turto ar ne. Jeigu ne, tai būtų ne kolegiskai. Nes kuo gi p. Škirpa būtų blogesnis už p. Lozoraitį ar p. Gylį?

Pono Žadeikio Optimizmas

Iš tikrųjų, nelengva susigaudyti tose diplomatų machinacijose. Tik p. Žadeikiui čia viskas aišku. Jisai teigia, kad ir "Lietuvos aukso Stockholme nėra ga-

lutinai žuvs, ir kad Lietuvos valdžia tą reikalą prideramai sutvarkys." Bet kitas buvęs Smetonos diplomatas, p. Tadas Brasta, tautininkų "Dirvoj," straipsny "Lietuvos Aukso Žaidžia," štai ką tuo reikalui rašo: "Bet kad švedus pastačius prieš Poniciją Pilotą Haagoje, reikia vieno fakto, vieno įrodymo. Butent, kad Lietuvos atstovo Svedijos aukso reikalui kur reikiant ir savu laiku būtų buvę protestuota, pakrečiant, kad Lietuvos Banko valdybos pareidymas buvęs okupanto išprievartautas. Nesant iš mūsų pusės tokių įrodymų, vienais motaliais pagrindais būtų suniku laimėti pražiopsotą aukso bylą. Kad Gylis nesipriešino aukso išvežimui, patvirtina ir tas daug kam žinomas faktas, kad jis visą laiką iki Glovackio atsankimo mūsų atstovų iš užsienio ir dvarų nusavinimo, rodė "liaudies vyriausybės" klusnų lojalumą." Taigi čia nesimato tokio optimizmo, kokį skelbia p. Žadeikio pasiuntinybė. Jeigu kam patinka, tegul tas pasinėškia tu optimizmu, ir tegul tiki, kad p. Žadeikis ne tik išsaugos Lietuvos aukso Washingtono, bet atsistatysiai Lietuvai dargi išgelbės ir Lietuvos aukso buvusį Stockholme. Aš bent priklausau prieš pesimistų.

Senas Soc-Dem.

Iš Sovietų Lietuvos

Keliami Trobesiai Sugriuvo

Sugalvojo, suplanavo nuo Jurbarko iki Dainių sutelktą abipus kelio gyvenamąsias trobas visų tų kaimų, kurie priklausė "Gegužės" kolchozui. Buvo kalbama, kad tada kolchozininkams buvo arčiau į darbą. 1951 metais ankstyvą pavasarį buvo pradėti perkelti darbai. Darbams vadovavo Dainių kolchozo pirmininkas Adomaitis. Perkėlimą mėgino visokiais būdais. Mėgino trobą užvilkti ant sunkvežimio. Kadangi tai pasirodė persunku, buvo mėginta visą trobą pririšti prie grandinės ir su traktorium vilkti. Daug namų taip betempiant sugriuvo ir sulužo. Oras buvo tuo metu labai blogas, kitos trobos įklimpo į molį ir taip liko pakeliui stovėti.

Uolujį Adomaitį Partizanai Nušovė

Pasakoja sugrįžusi vokiečiai, patį tai savo akimis ma-

čiusi. Visa apylinkė subėgo žiūrėti šių prašmatnybių. Zmonės keikėsi dieną ir naktį. Adomaitis turėjęs įsakymą trobas suvilkti iki gegužės 1 d., nes kolchozas buvo pavadintas "Pirmoji Gegužės," bet žmonės vadino paprastai "Gegužė." Čia turėjo būti didelis pavyzdingas kolchozas. Dėl techniškų sunkumų tuos darbus reikėjo nutraukti, bet vėliau uoliajam pirmininkui Adomaičiui jau nebeteko prisidėti prie trobų suvilkimo, jis buvo partizanų nušautas.

Gegužės 3 d. Jurbarko buvo turgaus diena. Tą dieną Jurbarko buvo laidojamas Adomaitis. Jis buvo pašarvotas ne bažnyčioje, o partijos namuose, nes buvęs tikras komunistas. Sašė buvusi išpuosta raudonomis vėliavomis ir gėlemis. Daug žmonių ėjo pasižūrėti. Vėliau jis buvo palaidotas komunistų kapuose, netoli gimnazijos. Ten, šalia rusų kareivių, palaidota nemaža komunistų, kurie žuvo kovose su partizanais arba buvo nužudyti.

Už Pastipusio Arklio Uodegą 25 Rubliai

Tame pačiame "Gegužės" kolchozas nuolat vykdavo sabotazas, žmonės dirbo benoro. Kadangi truko maiso, žmonės, dar prieš kolchozo derlių nuimant, laukuose nuskindavo javų varpas, stengdamiesi nors tokiu būdu bent kiek grūdų gauti. Kolchozo arkliai buvo vieni graučiausi, nes truko šieno. Beveik visus arklius pagaliau papiovė. Už arklį nulupimą mokėjo 25 kilogramus rugių. Oda buvo parduodama žydui Jurbarko, už uodegą iš to paties žydo kolchozas gaudavo 25 rublius. Arklį mėšgi sukupodavo ir išvirė mėsą, davė kiaules. Beveik visi kolchozo arkliai tokiu būdu gavo galą.

Tiesė Kelį iki Partizanų Slėptuvės

Vienoje Lietuvos vietovėje, kur buvo labai pelkėtas miškas, Sovietai įtarė, kad tame miške gali būti partizanų. Vieną dieną atvyko daug rusų kariuomenės ir milicijos. Suvarė ukininkus ir liepė kirsti medžius, o iš nupiautų rąstų tiesė kelį į miško gilumą. Į tą mišką tik gerai jį žinantieji te galėjo patekti. Reikėjo šieninių nuo kupsto ant kupsto ir tai reikėjo žinoti, kuris kupstas yra ant kietos žemės, nes nepataikius, lengva buvo nugrimzti.

Šitas rąstų kelias buvo tiesiamas gana ilgą laiką ir buvo nutiesta daugiau kaip vienas kilometras. Pagaliau pelkės pasibaigė. Buvo pasiektas tvirtos žemės ir čia rastas partizanų bunkeris, bet jau tuščias. Atrodė, kad neseniai jame buvo gyventavę, nes buvo palikta visokių daiktų. Partizanai, žinoma, nelaukė, kol iki jų bunkerio bus nutiestas rusams patogus kelias.

Plieno Streikas Kainavo Valdžiai \$823,000,000

American Iron and Steel Institutas pereiną savaitę parodė, kad dėl plieno streiko pereinai metais, federalinė valdžia gavo \$823,000,000 taksų mažiau negu 1951 metais. Taksai sumažėję dėlto, kad dėl streiko sumažėję plieno pramonės uždabiai.

Iš Lietuvos Pasiuntinybės

Lietuvos Litas Amerikos Iždo Departamente

Kadangi buvo pastebėta, kad Lietuvos metalinių pinigų nepilnas komplektas yra išstatytas Smithsonian Institute per JAV Iždo Departamentą, tai Lietuvos ministeris P. Žadeikis nutarė įteikti Iždo Departamentui vieną pilną sidabrinų ir varinių Lietuvos monetų rinkinį, iš viso 12.

Įteikimas įvyko š. m. balandžio 7 d. Iždo Departamento patalpose. Lietuvos ministeris, įteikdamas būmas apyvartoje iki bolševikų invazijos monetų komplektą, pastebėjo, kad šis monetų rinkinys nėra muziejinė mizmatikos medžiaga, bet yra tas memento, kuris turi tikslą kiekvienam žiuroviui priminti Lietuvos dabartinę tragediją. Šiuo atveju p. P. Žadeikis dar pažymėjo, kad šis aspektas padaro tą kuklų rinkinį vertingą retenybe.

Ponia Nellie Taylor Ross, pinigų kalyklos direktorė, pasikvietusi penkis kalyklos valdininkus priėmė tą lietuvišką dovaną, reikšdama pasitenkinimą ir linkėdama Lietuvai atgauti savo laisvę ir nepriklausomybę. Be to, iš ponios Ross buvo gautas sekancio turinio laiškas:

Treasury Department
Washington 25
Office of the Mint
Director of the Mint
April 9, 1953
My dear Mr. Minister:
Be assured that your generous bestowal on April 7 upon the United States Mint of the twelve coins produced by Lithuania, while it was still a free nation, will always be highly-prized addition to the Mint's collection of coins, on display at the Smithsonian Institute. The fact that there are few such sets now available makes your offering doubly desirable and doubly appreciated.
Please accept with my thanks my good wishes for you and Mrs. Žadeikis personally and my earnest good wishes for the early restoration of liberty in your beloved country, toward which our own nation bears warm friendship.
Yours sincerely,
Nellie Taylor Ross,
Director of the Mint.

Klausimas Apie Karo Nuostolių Atlyginimą Lietuviams

Dar 1952 metais Lietuvos ministeris Washingtono buvo gavęs pranešimą iš Department of State reikale pradinųjų veiksmų, kurie galėtų būti Lietuvos piliečių daromi pagal tą procedūrą, kuri buvo sutarta Londone dėl Vokietijos užsieninių skolų, įskaitant ir karo nuostolius. Ta procedūra duoda kiekvienam lietuviui progos ieškoti atlyginimo iš Vokietijos už padarytus jam nuostolius laike antrojo pasaulinio karo. Tie sutarimai turi būti dar ratifikuoti, o ratifikavimas gali užsitęsti iki š. m. birželio mėnesio galo. Taigi, dabar jau laikas palengva savo nuostolius dokumentuoti. Vėliau gi, po sutarčių ratifikacijos, gal jau š. m. liepos pradžioje, bus progos išsiryti atitinkamas blankas iš Vokietijos konsulatų, kurias teks užpildyti. Lietuvos konsulai New Yorke ir Chicagoje yra pasiruošę teikti informacijų tuo reikalu.

Šia proga Lietuvos pasiuntinybė ragina karo nuostolių pretendentus susilaukti nuo rašinėjimo tuo reikalu pasiteiravimų, nes jokio termino pretendencijoms pareikšti nėra nustatyta. Jei kas naujo įvyks mums čia rūpimu klausimu, tuojau bus pranešta spaudoje.

Kiek Tremtinių iš Lietuvos Dar Yra Vakarų Vokietijoje?

Oficialiomis statistikos žiniomis, kaip jas padooda PLB Vokietijos Valdyba, šių metų vasario-kovo mėnesiais dar buvo: Britų zonoje, 4,596; Amerikos zonoje, 3,083; Prancuzų zonoje, 257. Iš viso, 7,936 tremtiniai.

IŠ DARBO LAUKO

Yra 1,582,000 Bedarbių

Komercijos Departamento sekretorius Weeks sako, kad darbai Amerikoje eina "labai gerai," nes dirba 61,228,000 žmonių; tai esą visos milijonas daugiau, negu pernai dirbo. Nežiurint visa to, bedarbių dabartiniu laiku esą 1,582,000.

Mažins Valstybės Tarnautojus

Kongrese siuloma sumažinti valstybės tarnautojų skaičių, o likusiųjų algas peržiūrėti, nes Trumanas išeidamas daugelį savo partijos žmonių pakelė į aukštesnes kategorijas ir kartu pakelė jiems algas. Tas dabar busią atitaisyta. Tokių "favoritų" esą apie 115,000. Kongrese manoma, kad iš 2,500,000 valstybės tarnautojų apie 900,000 galima esą lengvai atleisti, nes jie nereikalingi.

Dėl Streiko 150,000 Žmonių Neteksią Darbo

Prieš 5 savaites CIO unija išvedė streikan kelis tukstančius darbininkų Cantone, kur gaminamos automobiliams ir trokams dalys. Fordas pereiną savaitę paskelbė, kad dėl šio streiko jis paleisias iš savo automobilių dirbtuvių Detroito ir kitur 85,000 darbininkų, nes negaunaus reikalingų dalių automobilių gamybai. Kitos kompanijos taipgi ruošiasi savo automobilių fabrikus uždaryti. Apskaičiavę, kad dėl Cantono streiko gali netekti darbo apie 150,000 žmonių.

ATSIŪSTA PAMINETI

Francois Mauriac: GYVACIŲ LIZDAS. Romanas, 282 pusl., kaina \$2.60. Vertė Jurgis Griška. Išleido Gabija, 355 Union Ave., Brooklyn 11. N. Y. Ši knyga yra vienas iš žymiausių F. Mauriaco kurinių, už kuriuos jis gavo pereiną metų Nobelio literatūros premiją. Šiame romane autorius meisteriskai vaizduoja neapykanta, šykštumą ir žemomis aistromis privinkusia širdimi žmogų, išskeldamas aikštėn užnuodintą dvasios paslaptis.

GERBIAMAS LAISVAMANI

Sirdingai ačiū Tamstai už prištųst man kunigų adresu. Mātų, visi adresai buvo tikslūs, nes iš visų parašytų mano laišku nei vienas negrįžo. Reikiama, kunigai juos gavo. Tačiau nei vienas jų nedavė man atsakymo. Aš buvau pastatęs jiems klausimą, ką reikiama Jėzaus pasakytį žodžiai apie romytus? (Pr. Biblijoje: Mat. 19:12). Sunku pasakyti, ką musų kunigėliai apie tai mano, nes tie Jėzaus žodžiai aiškiai yra taikomi jiems. Juk visi kunigai ir vienuoliai bei vienuolės gyvena be vaisių. Visi jie yra autolė nuo Dievo. Vistiek už adresu su ačiū. Alik Armin.

MES ATLIEKAM ... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORČIUKIŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTGAUVIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Ar Moterys Suvyriškėjo?

Apie šių dienų moteris daug kas kalba ir tvirtina, kad ji esanti pasikeitusi. Daktarai, auklėtojai, filosofai, net kunigai, ne kartą kėlė "šių dienų moters" klausimą. Daugelis jų tvirtina, kad moderniškos moterys pasikeitė blogojon pusėn ir todėl jos esančios labai nelaimingos. Jos nerandą pasitenkinimo nei šeimoje, nei už jos ribų ir pačios nežino, ko joms trukta.

Iš tiesų reikia pripažinti, kad moterys labai pasikeitė. Jų galvosena, moralė ir jų gyvenimas yra kitoks, negu buvo prieš keliasdešimt metų. Bet gyvenime viskas keičiasi. Keičiasi politinės santvarkos, keičiasi tautų papročiai, pagaliau keičiasi idėjos ir patys žmonės. Nenuostabu, kad ir moterys pasikeitė, klausimas tik yra, ar į gerą, ar į blogą pusę.

Man teko girdėti daugelį vyrų tvirtinant, kad moterys pasikeitė blogojon pusėn. Štai keletas vyrų skundų:

1. Blogiausia, sako kai kurie vyrai, kad moterys suvyriškėjo. Gamta taip jau patvarkė, kad vyrai ir moterys turi viens kitą papildyti, todėl jie turi skirtingas ypatybes, tiek fizines, tiek dvasines. Vyras ieško moteris tokių savybių, kokių jie patys neturi: švelnumo, nuolaidumo, atjautimo, meilės. Viskas buvo gerai, kol moterys buvo moterimis ir jautė tuo patenkintos. Anksčiau moterys norėjo susirasti vyrą, ištekėti, išauklėti gražią šeimą. Jos norėjo šeimai aukotis ir vaikų auklėjimą laikė gyvenimo tikslu. Dabar jau to nėra. Moderniška moteris nori būti kaip vyras. Seima jai nebėra pagrindinis dalykas. Dabar moterys nori daryti karjerą, kaip vyrai daro, vadovauti politikoj, prasiveržti į aukštas vietas, o meilė ir vedybos jai pasidarė tik "dalykas tarp kitko". Moterys pasikeitė laikyseną. Jos drąsios ir savim pasitikinčios kaip vyrai; jos ruko kaip vyrai; jos geria, paga-

liau jos rengiasi kaip vyrai, žodžiu, jos visur stengiasi pamėdžioti vyrus. Dėl to jos nebeteko moteriškų savybių, pasidarė nevykęs vyro paveikslas, kuris ir vyrui nepatinka, ir pačiai moteriai neduoda pasitenkinimo. Todėl daugelis modernių moterų gyvenimu nepatenkintos ir nežino, kodėl jų gyvenimo prasmė.

Kiti vyrai sako taip: Gražiausia moters būdų savybė yra švelnumas ir atjautimas. Moters sugebėjimas pasiaukoti, suprasti kitą žmogų, jį atjausti ir jam pagelbėti, yra moteriškos savybės, kurios amžinai vyrą traukė. Tų moteriškų savybių vyras ieško kiekvienoje motery. Šių dienų moterys tų ypatybių kaip tik neturi. Jos žiūri į vyrus iš aukšto, duoda vyrui pajusti, kad jos už vyrus yra pranašesnės (ypač tos moterys, kurios ragavo kiek aukštesnio mokslo) ir visai nesistengia vyrų suprasti. Jos mano, kad visoko centras yra moterys, ir vyras su moderniška moterim jaučiasi ne kaip su draugu ir ne kaip su švelniu sutvėrimu, bet kaip su "bosu".

Girdėjau ir tokių vyrų, kurie tvirtina, kad nuo perdidelių laisvių moterim "apsisuko galva". Girdi, dar visai senenai moterys buvo uždarytos namuose. Visas jų gyvenimo rupestis buvo vyras, vaikai ir virtuvė. Tai nebuvo gera. Bet dabar, moterys gavo visokias laisves, pasidarė dar blogiau, todėl kad jos į vyrą, į vaikų ir į virtuvę visai nebeturi žiūrėti. Moderniška moteriai rupi "karjera", jai geriau už keliasdešimt dolerių per savaitę kur nors dirbti, negu šeima auklėti. Namuose jai nuobodu, nes ji nori save parodyti ir kitus aplink save matyti.

Šitaip sako vyrai apie mūsų dienų moteris. Tie tvirtinimai, aišku, yra kiek persudyti ir vienašališki, todėl būtų įdomu išgirsti, ką mano moterys apie save. Ar tiesa, kad mes suvyriškėjom?

Marė Pakarklienė.

SUGRĮŽO IŠ KALĖJIMO

Amerikos laikraštinių Oatis, kuris šiomis dienomis buvo paleistas iš Čekoslovakijos bolševikų kalėjimo. Jis čia parodytas su savo žmona New Yorke.

SVEIKINA AMERIKOS AMBASADORE

Italijos moterys sveikina atvykusią tenai Amerikos ambasadorę, poniją Clare Boothe Luce. Ji čia matosi nuotraukos vidury, gausiai apdovanota gėlėmis.

APSISAUGOKIM NUO KANDŽIŲ!

Šeiminkė turi daug priešų. Pirmasis jos priešas yra dulkės, su kuriomis ji turi nuolat kovoti. Antrosios jos priešas yra visokie vabzdžiai-kenkėjai, kurie teršia butą, eda ir gadina medį arba medžiagą. Vienas iš tokių piktų kenkėjų, kuris eda medžiagą, yra kandys, angliškai vadinamas moths. Kandys yra pavojingos ištisus metus, bet ypač jos pridarė nuostolių pavasarį ir vasarą. Pačios kandys yra nepavojingi sutvėrimai. Medžiagą eda kandžių vikšrai, kurie išsiritę iš medžiagos sudėtų kiaušinėlių.

Pirmiausia reikia žinoti, kad kandys eda ne visas medžiagas. Visi sintetiniai audiniai (acrilanas, nylonas, orlonas, acetatas, rajanas ir kt.) kandžių nebijo. Jeigu jie yra sumaišyti su vilna arba sutepti maisto dėmėmis, tuomet ir juos kandys paliečia. Be to, šilkas, lininės medžiagos ir perkelis kandžių taip pat nebijo. Kilimai (carpets) ant grindų, jeigu jie nuolat valomi su elektriniu siurbliu, taip pat ypatingos apsaugos nuo kandžių nereikalauja. Tik tas vietas, kur siurblys neatitinka (po sofom, po televizijos aparatu), reikia dažnai išpurkšti tam tikru skysčiu prieš kandis, kurį galima gauti veiv visose didesnėse krautuvėse.

Pirmiausia, padedant žieminius rubus ilgam poilsiui, reikia atsiminti, kad kandys geriau mėgsta nešvarius, dėmėtus rubus, kaip švairius, todėl visi rubai, kurie atidedami kaip nenaudojami, turi būti gerai išvalyti. Suskirstykite rubus į tris rūšis: (1) į plaunamus, (2) į valomus sausai (dry cleaning) ir (3) tuos, kuriuos apsaugosit kristaliniiais vaistais prieš kandis.

Tokius daiktus kaip neritinius, vilnones pirštines, šalikus, kojines ir kt., išplaukite su vaistais, kurie apsaugo nuo kandžių. Dabar yra naujas vaistas (milteliai), vadinamas EQ-53. Šių miltelių galite gauti veiv visose krautuvėse. Jų galima įdėti į vandenį plauwant arba perskalaujant rubus, ir po to kandys prie jų nebeis.

Tokius drabužius, kurių negalite plauti (apsiaustai, kostiumai ir pan.), atiduokite valyklon. "Dry clean-

ing" užmuša kandis ir jų kiaušinėlius, bet kad apsaugoti nuo jų ateity, tai krautuvėse nupirkt skystis prieš kandis ir apipurškite rubus. Kai jie pradžiū, sukabinkite aklinais uždromoj spintoj. Jei spinta nuolat atidarinama, tai rubus geriausia laikyti plastiko maišuose. Maišo viduj galima pakabinti dėžutę su kristalais prieš kandis.

Tuos rubus, kurių neduodate valyklon, reikia rupestingai išvalyti su šepetiu, visas dėmes išimti su vandeniu arba valomu skysčiu ir po to gerai išdėvinti saulėje. Stipri saulė užmuša kandžių kiaušinėlius, bet jų gali pasilikti siulėse, kišenėse ir šiaip vietose, kur saulė neprieina. Todėl po vedinimo rubus apipurškite skysčiu prieš kandis, pradžiūvinkite ir sukabinkite plastiko maišuose į spintą. Tokiems rubams nesigailėkite kristalinių vaistų prieš kandis. Skystis, kuriuo purškia rubus, paprastai yra 5 procentų DDT aliejus. Jo lengva gauti.

Kai vartojat kristalus prieš kandis, pasirinkite tokius, kurie savo pavadinime turi žodį "para" arba nuspirkite "paradichlorobenzino". "Para" kristalai geriau veikia kaip kiti, nepritraukia drėgmės ir po kelių valandų vedinimo jų kvapas visai išgaruoja.

Jaudinantis Žmonos Laiškas

Pereitą savaitę čekoslovakų komunistai paleido amerikiečių žurnalistą William Oatis, kurį jie kalino be jokios kaltės keletą metų. Galimas daiktas, kad Gottwaldo mirtis ir vyriausybės pasikeitimas pagreitino jo paleidimą, neskaitant jų pastangų, kurias darė amerikiečių valdžia savo žurnalistui išlaisvinti. Pereitų metų lapkričio mėnesį William Oatis žmona paraišė tuometiniam Čekoslovakijos prezidentui Gottwaldui laišką, kuriame, neliesdama politikos, jaudinanti ir tikrai moteriškai praeliai, vadinamas EQ-53. Šis laiškas vyro išleidimo nepagreitino (jis iš viso buvo neatsakytas), bet jis savo nuostūmumu, paprastumu ir kartu moteriškumu lieka įdomus dokumentas tarpe oficialių popierių, kurie buvo rašomi dėl William Oatis paleidimo. Paduodame tą laišką ištisai:

"Gerbiamas Pone Prezidentė:

"Aš senai galvojau kreiptis į tamstą tiesioginiai su prašymu išlaisvinti mano mylimą vyrą William Oatis. Aš ilgai delsiau, nes kiti, kurie yra įgudę tvarkyti tarptautinius reikalus, aktiškai dėl jo išvadavimo dirbo, ir aš laukiau ir tikėjau, kad jis bus man sugražintas.

"Bet aš vis svarsčiau, ką aš galiu padaryti, kas yra mano galioje, kad padaryti galą tam laukimui ir baimėi.

"Pagaliau nusprendžiau rašyti tamstai, tikėdama, kad tamsta tikrai atkreips dėmesį į mano prašymą pasigailėti ir užbaigti tą nelaimingą situaciją, į kurią aš ir mano vyras William pakliuovom.

"Jau daugiau kaip 18 mėnesių, kaip mano vyras buvo suimtas, ir beveik du su puse metų kaip mes persiskyrėm, kada jis iš Londono išvyko į Čekoslovakiją.

"Tuo metu mes buvom vedę vos trys mėnesiai, ir aš esu tikra, kad tamsta suprasi tą vienumą ir kančias, kurias aš dėl mūsų ilgo persiskyrimo iškentėjau.

"Mes vedėm, nes norėjom likusį gyvenimą praleisti kartu. Tačiau dienos slenka viena po kitos, ir taip slenka laikas, kurį mes būtume praleidę kartu. Mes niekuomet negalėsim atgauti to, ką per tuos du su puse metų praradom, bet aš vis dar tikiuos, kad greitai tas sunkus laikas pasibaigs ir kad galų gale mes vėl susitiksim.

"Aš esu įsitikinusi, kad William arešto metu laikėsi tinkamai. Ir esu tikra, kad yra tam tikrų būdų, kuriuos tamsta, galingas savo krašto galva, galite panaudoti ir, remdamasis mano vyro geru elgesiu, pakeisti sprendimą ta prasme, kad jis būtų iš Čekoslovakijos išstremtas.

"Aš iš visos širdies prašau tamtos malonės ir tikėjimos kad žmoniškumo vardan tamsta leis mano vyrui grįžti namo.

"Nuosirdžiai jusų,
(Pasirašė)
"Laurabella Oatis."

KITA "KARALIENE"

Anglija turi ne vieną karalienę. Štai šita 18 metų amžiaus mergaitė, Sheila Handley, buvo apvainikuota Londone kaip Battersea Gardens iškilmų "karalienė".

MYKOLIS:

Pro Mano Akinis

(Žiupsnelis Prisiminimų)

(Tėsinys)

Geležinkelio stotis ir dalis miesto buvo saugomi vokiečių SS dviejų kuopų. Jų sauga buvo tik dėl formos. Pasinaudodamas bendru sumišimu tiek vokiečių, tiek jų tarnautojų tarpe, pasukau savo traukiniuką į Guberniją, kad atsitolint nuo centrinės stoties. Naktį, atsargumo dėlei, pasukom į šalia pat esančius dobilų laukus. Apie dvyliką nakties vėl užskrido rusų lėktuvai, pakabino "Zvakes" (sviečiamus balionus, kad matytųsi taikiniai) ir pradėjo miestą bombarduoti. Kliuvo ir Guberniją, bet geležinkelio ruožo bombos nepalietė. Kelios bombos nukrito į laukus ir ant mūsų galvų pasipylė žemės grumstai. Stebėjomės, ar traukinys nebutume buvę saugesni. Paryčiais sugrįžome nuvargę ir sukrestū pergyvenimų ir tuojau užmigome.

Pabudau nuo didelio triukšmo. Išgąsdintas pašokau ir, užsirioglines ant vagono stogo, nutirpau: virš galvos sukosi daug vokiečių lėktuvų (Stuka), smigdam žemyn ir mesdami bombas. Pro žiuronus mačiau, kaip iš girtos riedėjo tankai su raudonomis žvaigždėmis. Tai buvo rusai. Kiekvienas lėktuvas lyg nutupdavo ant tanko, numesdamas tiesiai ant nugaros bombą, kuri tanką išnešdavo į padanges arba padėgdavo. Iš daugelio taškų kilo juodi dūmai — tai buvo padegti sovietų tankai. Pasirodo, rusų tankų dalinys per klaidą patraukė nuo Panevėžio į šalį ir nekludomai atriedėjo iki Šiaulių...

Sovietų tankų pasirodymas įnešė mieste daug panikos. Žmonės pradėjo urmu bėgti į kaimus arba prie sienos. Reikėjo ir man apsispręsti, kas daryti, nes iš mano traukinio žmonių ir sargybos nieko nebeliko. Vagonuose buvo didžiausia netvarka: kruvon sumesti gulejo rubai, šoviniai, ginklai. Suspausta širdimi uždariau visus vagonus ir, pakeitęs garvežį patraukiau į Rygą, kur buvo susispietusi visa "Ostlando" valdžia. Ten, palyginus, buvo ramu. Atrodė, kad žmonės buvo apėmusi kokia tai letargija, ir jie nesuprato artėjančio pavojaus. Nukišo mane į Mangalio priemiestį, į patį uostą. Frontas nuo Rygos palyginus buvo toli, o kad Lietuva baigiama užimti, čia niekas nesijaudino.

Ryga ir visa Kurlandija buvo perpildyta vokiečių kariuomenės. Iš visų frontų čia suplaukė sumušti daliniai. Uoste, kurio krantinėje ir mano traukinys stovėjo, plaukiojo daugybė karo laivų. Rusų lėktuvai daug kartų bandė uostą bombarduoti, bet vokiečių priešlėktuvinė artilerija stipriai veikė.

Rygos krautuvės buvo atdaros. Niekas negrobstė veltui dalinamų daiktų. Vietos merginos tuščiai laiką leidamos, vaikštinėjo po ranka su kiekvienu kariu, nes vistiek viskas turėjo greitai baigtis. Kareivių tarpe atsirado naujas šūkis: "Heute lieben—mor-

gen bezahlen!" (Šiandien mylėti, rytoj mokėti.) Gyvenimas buvo savotiškai ramus, bet tik iš paviršiaus. Miestas diena iš dienos darėsi tuštesnis. Kai trys ketvirtadaliai Lietuvos buvo užimta ir tik Žemaitijoje dar likusiai kovėsi su rusų kariuomene, tai tas bemaž atsiliepė ir į padėtį Rygoje. Rusai vis dažniau pradėjo bombarduoti miestą, ir vokiečių priešlėktuvinė jų nebeįjėgdavo nuginti.

Uoste virė darbas. Laiškai zujo diena ir naktį; į juos krovė viską, ką tik galėjo paimti. Keleiviniai laivai pirmiausia ėmė sužeistus kareivius, toliau partinius žmones, jų šeimas ir turtą. Vėliau jau turto nebėmė.

Man rūpėjo dabar tik vienas: nepatekti rusams į naga. Gavau kareivio uniformą ir kartu su estais, latviais, ukrainiečiais, italais ir visų pakraščių vokiečiais, mišriam daliny, patraukėm pasieniu į Liepoją. Pasiekėm ją tik po devynių dienų. Iš jos po nežmoniškų vargų dasikasėm iki Klaipėdos. Iš Klaipėdos jau geležinkeliu pasiekiau Tilžę.

Prusijoje sutikau daug lietuvių, kurie kraustėsi į Vokietiją su visa manta. Daugumoje tai buvo ukiniškai arba tie, kurie iš kur nors gavo arklius. Prie daugelio vežimų buvo prišta po porą arklių ir karvių. Daugelio tų beglių likimas buvo liudnas: vokiečiai imdavo vyrus kasti apkasų, o moteris su vaikais pasisūsdavo į surinkimo stovyklas, iš kurių buvo rašiško leidimo negalėjai nė žingsnio pasisalinėti. Vėliau, kai frontas staiga įlūžo, daugelis šeimų nebesusirado, kai kurie jau nebespejo pabėgti į Vokietijos gilumą ir pateko rusams į nagus. Kiti spėjo grįžti į Klaipėdą.

Visi geležinkeliečiai buvo siunčiami į Breslau. Buva ir aš ten pasiūstas ir apgyvendintas kolektyviaiame "viešbuty". Kaž kada tai buvo kokia mokykla ar sporto salė, dabar joje gyveno geležinkeliečiai, kurie stotyje dirbo prie krovimo. Šalia mūsų patalpos buvo "meilės prekyvietė". Mergaitės joje buvo lenkės, čekoslovakės ar prancuzaitės. Kas vakaras ten tarp vokiečių ir užsieniečių buvo peštynės.

Kai prisistačiau geležinkelių valdyboje, mane pasitiko nusiganę, nedraugiški vokiečių inspektorių veidai. Rodėsi, kad jie gyveno visko pertekę ir kad Rytuose vykstantis baisus karas jų nelietė. Po kelių mėnesių ir jie ant savo kailio pajuto, ką reiškė karas.

(Bus daugiau)

AFORIZMAI

Prie taikingų apystovų karinas žmogus atakuoja pats save. —Nietzsche.

Du asmenys su tais pačiais principais gali siekti visi skirtingų tikslų. —Nietzsche.

Kalėjimas nėra pilietybės ir patriotizmo mokykla. —Garcenas.

ZINIOS IŠ PIETŲ AMERIKOS

Ištremtas Lietuvis Reikalauja \$400,000 iš Brazilijos Valdžios

Brazilijos lietuvių "Zinios" paduoda šitokią vieno lietuviu istoriją:

Jonas Zenonas Kurauskas, lietuvių tautybės, į Braziliją įvažiavo slapta. Po kurio laiko, Rio Grande do Sul policijos suimtas ir teistas dėl maištininkiškos veiklos, buvo ištremtas iš tautinės teritorijos. Tuo atveju policijos valdininkai sulaukė ne tik jo pasą, bet dar du išradimų patentus, kelis planus išradimų taisyklių karo ginklams ir dar visokių kitų, pas jų rastų, braižinių ir projektų. Visus paimtuosius dokumentus Brazilijos vyriausybė padėjo dispozicijai Lietuvos konsulato Sao Paulyje, bet ana diplomatinė įstaiga tuo nesidomėjo.

1950 metų pradžioje, tarp kitko, tos valstybės (Rio Grande do Sul) policijos pastate kilęs gaisras sunaikino ne tik minėtus dokumentus, bet ir visus kitus ten buvusius. Tai davė priekabę lietuviui Kurauskui, dabar gyvenančiam Urugvajuje, reikalauti iš Brazilijos vyriausybės atlyginimo už jam padarytus nuostolius, įvertintus 400 tūkstančių dolerių. Savo reikalavimus jis įteikė parašytus grubioj ir užgauliojančioj formoj, grasindamas valdžiai ir Tarptautine Sąjunga Žmogaus Teisėms Ginti, ir Haagos Tribunolui, tvirtindamas dar, kad visa apie tai pranešęs ir Rusijos vyriausybei, kurios pavaldiniui jis esąs.

Byla buvo siuntinėjama iš įstaigos į įstaigą, kol, pagaliau, pasiekė Teisingumo Ministerijos patarėją. Šis ją išnagrinėjo ir, savo ilgame pasisakyme, nurodęs, kad svetimšalis, įžengęs į šalį netvarkingai, yra visiškai už esamos teisės globos ribų, patarė, kad Užsienio Reikalų Ministerija perspėtų mus ambasadą Urugvajuje daugiau nebeduoti eigos jokiems prašymams ar skundams, kada, neturint teisių reikalavimų, vartojami Brazilijos vyriausybei užgaulingi išsitarimai. Tą teisių patarėjo nuomonę teisingumo ministras p. Negro de Lima pasirašė ir byla skaitoma baigta.

Lietuvių Organizacijos Brazilijoje

Brazilijos lietuviai yra susispietę Sao Paulo mieste. Čia yra musiškių centras ir čia veikia šios jų organizacijos:

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, Lietuvių Katalikų Bendruomenė su grynai tikybine sekcija — Lietuvių Katalikų Vyrų Brolija ir autonomiškai besitvarkančių choru, Lietuvių Menininkų Klubas, Savišalpos ir Kultūros Bendruomenė "Lituanian" ir mažutė naujausia organizacija—lietuvių moksleivių būrelis "Atėtis", iš kurio tikimsasi naujų spaudos ir kultūros darbininkų.

Paranoje pernai lietuvių išsirusio lietuvišką radijo pusvalandį. Lietuviška muzika, dainos ir pasikalbėjimai su lietuviams klausytojais lietuviškai kas šeštadienį transliuojami iš Ara-

pongas miesto radijo stoties. Ši didelį lietuvišką darbą suorganizavo tautietis Jonas Jasiunas. Bet į metų pabaigą tas lietuviškas balsas nutilo. —Brazilijos "Zinios."

Laisvojo Pasaulio Spaudos Puslapiuose

Pabaltijų Iškurdins 3 Milionus Rusų?

Vienoj ir Salzburge leidžiamas žinių biuletėnis "Interreport-Ost" paskelbė neseniai tokią žinią: "Naujas Sovietų apgyvendinimo planas Pabaltijy. Sekančiais metais rusai numato apgyvendinti trijuose Pabaltijy kraštuose—Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje—3 milijonus rusų. Iš jų numatoma apgyvendinti 1 milijonas Estijoje, pusė milijono Latvijoje ir pusantrą milijono Lietuvoj. Šitomis priemonėmis Pabaltijy gyvenančių rusų skaičius numatyta padidinti net iki 4 milijonų. Tuomet Pabaltijy bus 9,000,000 žmonių, iš jų 5,000,000 pabaltiečių ir 4,000,000 rusų.

"Apgyvendint numatomi didesnieji miestai ir lenkų, vokiečių, žydų ir pabėgusių pabaltiečių sodybos. Apgyvendinti norima Talinas, Ryga, Ventpilis, Liepojus, Klaipėda, Kaunas, Vilnius, Daugpilis ir rečiau gyvenamos sritys, kaip Klaipėdos Kraštas, Vilniaus kraštas, Latgalija." Šią žinią komentuodama pabaltiečių spauda iškelia aiškėn, ką bolševikai skelbia savo propagandoje ir kaip elgiasi iš tikro. Tokios plačios rusifikacijos, jei ji bus įvykdyta, tikėję net ir didžiausi skeptikai.

Kiti Apie Bolševizmą ir Mus

Šveicarų Rex leidykla Lucernoje 1952 metais išleido Karlo Stegerio veikalą apie komunizmą, pavadintą "Im Banne des Kommunismus." Veikale rašoma, palyginti, objektyviai apie Lietuvą ir Pabaltijy valstybes. Kur tik prisimenama lietuvių ar Lietuvos byla, visur nurodomi lietuvių tautos vargai ir kanėjos, drauge pavaizduojama, kaip bolševikai okupuotąjį kraštą "tvarko." Suminėti 1940 metų "rinkimai" deportacijos į Sibirą, planingas lietuvių, latvių ir estų išblaškymas bei sumaišymas. Pažymima, jog esąs pavojus, kad pabaltiečių tautos galinčios būti visiškai sunaikintos. Lietuva, Latvija ir Estija prisimenama kiekviename knygos skyriuje, aprašomi taip pat satelitiniai kraštai. Knygoje pavaizduoti visi bolševizmo metodai ir iš bolševizmo kylanti pasauliui grėsmė.

Viena iš stambiausių Ciuricho leidyklų leidžia naują dvių tomų didelio formato apie Europą veikalą, pavadintą "Europa-Aeterna." Jame rašoma ir apie Lietuvą, Latviją ir Estiją. Veikalas stengiasi duoti bendrą Europos gyvenimo ir jos tautų vaizdą.

Šveicarų "Schweizer Rundschau" 1953 metų Nr. 10 atspaudė prof. J. Ereto apžvalgą, pavadintą "Tokie Yra Rusai." Joje įvertinti svarbiausieji leidiniai apie rusus, atskleidžiantieji tikrąjį bolševikų veidą.

OLANDŲ VADAS IR BRADLEY

Olandijos generolio štabo viršininkas gen. Hasselmannas (dešinė) sveikina Washingtono Amerikos generalinio štabo viršininką gen. Bradley.

Apžvalgoje minimas ir profesorius Robertas Zaičikas, kuris, kilęs iš Lietuvos, plačiau savo idėjoms dirvą surado Šveicarijoje. Jo veikalą, pavadintą "Bolševizmo Kilimas ir Smukimas," pernai išleido Montanos leidykla Ciuriche ir Darmstade (Šveicarijoj ir Vokietijoj).

TIKRA KOMEDIJA

Trumano Valdžia Platino Komunistų Propagandą

Senatorius McCarthy iškelė aiškėn faktą, kad buvusi Trumano-Achesono valdžia platino komunistų propagandą, manydama, kad tai Amerikos propaganda prieš komunistus. Prie Valstybės Departamento, kurio galva tuomet buvo Achesonas, yra organizuota vadinama "Informacijų Programa," kurios tikslas yra informuoti pasaulį apie Amerikos demokratijos gerumą ir aiškinti, koks biauirus daiktas yra bolševikų diktatura. Bet kadangi Trumano-Achesono valdžia buvo pilna Maskvos agentų, tai tie agentai ir pakišdavo Achesono "Informacijų Programai" komunistiškų knygų.

Žemiau seka senatoriaus McCarthy paaiškinimas klausimų ir atsakymų formoje.

Klausimas: Ponas senatoriau, tamsta tyrinėjai Informacijų Programą. Ką šita programa reiškia?

Atsakymas: Valstybės Departamento užlaikoma Informacijų Programa susideda iš penkių skyrių: (1) Judomųjų paveikslų skyrius, kuris platina visame pasaulyje judamus paveikslus. (2) Knygų sekcija, kuri palaiko 195 knygynus praktiškai visose pasaulio šalyse, išskyrus tik kraštus už Geležinės Uždangos. (3) Žinių biržą, kuri renka žinias ir siuntinėja jas visiems informacijų centrams. (4) Studentais apsišvietimo sekcija, ir (5) Voice of America, kuri siuntinėja trumpomis radijo bangomis informacijas visiems, kas gali jų klausytis.

Klausimas: Tamstos komitetas neseniai tikrino komunistų knygas, kurias Achesono vedamas Valstybės Departamentas dalinavo musų knygynams po visą pasaulį. Kiek tokių knygų buvo surasta?

Atsakymas: Naudodamasis Kongreso Knygyno statistikomis, tyrinėtojų komitetas surado 31,345 knygas,

kurio autoriai buvo po priesaiką pripažinti kaip komunistai, arba kurie priklausė komunistų fronto organizacijoms. Tas jų knygų surinko Trumano-Achesono valdžia. Kas gavo iš musų knygynų užsieny bent vienoj tu knygų pasiskaityt, neįstengiamai turėjo prieiti išvados, kad tokia literatūra yra užgirta Amerikos valdžios.

Klausimas: Kodėl Valstybės Departamentas tas knygas pirkė musų piliečių pinigais?

Atsakymas: Achesono kontroliuotas Valstybės Departamentas aiškino, jog knygos yra perkamos tam, kad pasaulio žmonės susipažintų su Amerikos gyvenimu. Bet kodėl buvo perkamos komunistų parašytos knygos, aš negaliu suprasti. Tur but reikia sutikti su Louisu Budenzu, buvusiu komunistų "Daily Worker" redaktorium, kad Valstybės Detartamente buvo daug Maskvos agentų ir kad jie tas knygas rekomenduodavo.

Klausimas: O ką dėl tų knygų daro nauja musų administracija?

Atsakymas: Visas komunistų knygas, kurias mano komitetas surado, dabartinė administracija tuojau pašalino iš Amerikos informacinių centrų užsieny.

Laiškas Redakcijai

Dėl Straipsnio "Bendro Darbo Ardytojai"

Gerbiamas Pone Redaktoriau, S. m. balandžio mėn. 27 d. "Keleivio" nr. 17 buvo įdėtas "Aukotojo" slapyvardė pasirašiusio korespondento straipsnis "Bendro Darbo Ardytojai." Kas dėl Vasario 16 Gimnazijos namų vajuas, nepagrįsti straipsnio autoriaus tvirtinimai ir išvedžiojimai yra akivaizdūs kiekvienam skaičiusiam PLB Vokietijos Krašto Valdybos tuo reikalu atsišaukimą ir "Keleivio" redakcijai anksčiau pasiūstą paaiškinimą, tai nebutų prasmės viso to kartoti. Čia aš tik noriu atkreipti Tamstos malonų dėmesį į vieną mane asmeniškai liečiantį korespondento teigimą, butent, kad "kad BALF'o šalpos tvarkyti Vokietijoje buvo įgaliotas tas pats p. Zundė, bet dėl tų netikslumų pernai jis buvo iš tų pareigų pašalintas." Tai yra netiesa. Viena, iš BALF'o įgaliotinio pareigų aš atstataidinau savo val-

dyba į atitinkamą mano pareiškimą 1952 m. liepos mėn. 19 d. atsakė sekančiu raštu:

"Malonus Tamsta:— "S. m. liepos 18 dienos BALF'o Centro Valdybos posėdyje buvo svarstytas Jusų atsistatydinimo raštas ir BALF'o Centro Valdyba Jusų atsistatydinimą priėmė.

"Valdyba prašo perduoti iki 1952 m. rugpjūčio 1 dienos generalinio įgaliotinio pareigų ir įstaigą su visu BALF'o turtu ir lėšomis BALF'o įgaliotiniui Amerikos zonoje p. Izidoruii Ruginiui. Valdyba pavedė BALF'o pirmininkui Kan. prof. J. B. Končiui sudaryti vietoje revizijos komisiją, kuri patikrintų vietoje visą atskaitomybę ir aktą atsiųstų Centro Valdybai.

"BALF'o Centro Valdyba dėkoja Jums už Jusų darbą."

(Pas. Petras Minkunas, reikalų vedėjas.)

Antra, nei revizijos komisija, nei BALF'o Centro Valdyba man nėra nurodžiusi kokių nors netikslumų.

Tikiuosi, kad Tamsta neatsisakysis šį mano laišką "Keleivyje" paskelbti ir aukščiau minėtą "Aukotojo" korespondenciją atitaisyti.

Su pagarba,
Pr. Zundė.

Dėl "Keleivio" Prenumeratos

Gerbiama Redakcija:

Aš skaitau "Keleivį" nuo pat pirmos jo gimimo dienos, ir štai ką aš pastebėjau jo 18-tame šių metų numery: vienas gudrus matematikas atsiuntęs "Keleivio" administracijai protestą dėl laikraščio prenumeratos pakėlimo. Man atrodo, kad tas matematikas yra daugiau negu silpnas. Juk "Keleivis" sveria ne vieną unciją, bet dvi uncijas. Palyginus su kitais laikraščiais, "Keleivio" prenumeratos kaina buvo pakelta ne per daug, bet per mažą. Juk "Vienybė" pavyzdžiui, kainuoja \$5 metams.

Aš manau, kad "Keleivis" skaitytojais vertina jį daugiau, negu \$4. Mano supratimu, "Keleivis" yra vienas išrimčiausių ir geriausių laikraščių visame lietuviškame pasaulyje. Paimkime Maikio su Tėvu pasikalbėjimus. Tikrai, visi skaitytojai nenurimtų be tų pasikalbėjimų. O Moterų Skyrius "Keleivyje" įdomus vyram ir moterim.

O koks aiškus "Keleivio" šriftas! Raidės didelės, seniems ir silpnų akių žmonėms lengva skaityti. Žinios iš viso pasaulio trumpai ir aiškiai nušviečia kas kur dedasi—malonu skaityti.

Aš patarčiau pakelti "Keleivio" prenumeratą iki \$5, nes žinau, kad laikraštinių gyvenimas nepavydėtinas.

J. A. Robinskas.
Elizabeth, N. J.

VAJAČS LAIKU DOVANOS

Užsirašyk tuojau mėnesinį lietuvių žurnalą "Lietuvių Naujienas." Kaina \$2.00 metams ir vienas iš dešimties užsirašusiųjų gaus skirtingą dovaną—gift.

Lietuvių Naujienos
332 N. 6th Street
Philadelphia 6, Pa.

Mazina "Amerikos Balsą"

"Amerikos Balsas," angliskai "Voice of America," tai Washingtono valdžios sudarytas aparatas radijo propagandai prieš komunistų. Į tą aparatą buvo įtraukti lietuviai ir kitų tautybių žmonės, kurie patiekdavo visokių temų radijo transliacijoms iš Amerikos į Europos kraštus. Lietuvos žmonėms kalbos transliuojamos lietuvių kalba, Lenkijos gyventojams lenkų kalba, ir tt.

Tai propagandai Kongresas skirdavo milijonus dolerių. Bet paskutiniiais laikais pradėta abejoti, ar šitoks darbas apsimoka. Senatas pavedė šį klausimą ištirti vienai savo komisijai. Ir šitų tyrinėjimų pasėkoj daug žmonių iš "Voice of America" personalo jau atleista. Išlaidos tai propagandai taipgi bus sumažintos. Bendrai susidarė tokia nuomonė, kad per daug buvo žmonių prie šito aparato ir kad vedama jo propaganda buvo netikusiai.

IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS

(Atkelta iš 2 pusl.)

lamai, labai daug vokiečių kilmės prekių. Rusiškiosios mašinos yra nedailios, netiksliai sukonstruotos, atsilikusios bent 50 metų.

Prie Duonos Parduotuvių Įvyksta Muštynių

Prekės parduotuvėse parduodamos pigiau, bet ne visada jų yra. Cukraus būna tik kai paskiriama; po to jo begalima gauti tik turguje, brangesne kaina. Truksta taip pat batų; medžiagų kartais yra, kartais nėra, arba labai blogos; žibalas—ne kasdieninė prekė; duonos visada truktiškai, pardavinėjant visada vyksta muštynės, taip pat ir prie žuvies. Galima gau-

DYKAI ISBANDYMAS Nuo Reumatiskų Skausmų Arthritis

Jei dar niekad neavartojot ROSSE TABS nuo Raumeninių skausmų, tankiai susijusių su Reumatizmu, Arthritu ir Neuritu, tai kodėl nepabandyti juos SIANDIEN mūsų išlaidomis? Vartojamos tuktancijų virš 25 metų.

Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Daleiskite atsiųsti jums siuntinį 24 TABLETS DYKAI. Jei ne pilnai busite patenkintas gaunama pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai jus nebusite mums skolingas. Bandytas nekainuos jums nei vieno cento. NESIŪSKITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai!

Rosse Products Co., Dept. X-9
2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

KVIECIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBES DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuviškos išlaikymo darbiui ir kovai už gražią Lietuvą ateitį.

LIETUVYBES SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite progą.

APDRAUDA Suisivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia—sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagalbės jums ir jusų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gaupinėti tuojau nemokamai, jei parašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VIKIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

ti ir geresnių dalykų, bet jie labai brangūs, masei neįperkami. Todėl turguje prekiaujama senais batais, vilna, pirštinėmis ir tt.

NAMAS SU SODU IR VISTINIKU

Brocktone pasirodė 3 šeiminų namas, po 5 kambarius. Visi įrengimai, 2 karų garažas, 2 akrai žemės ir sodas. Už viską tik \$7,500. Kreiptis šiuo adresu: (22)
S. Shapman,
86 Battles St., Brockton, Mass.

NAUJAS ISRADIMAS

Salicylamide su Para-Animo benzoinine Rūgimiu PRIEŠ ARTRAITJ-REUMATIZMĄ Nežinint kiek vaistų butam bandes, ar kaip butum nusivyles—TUREK VILTIES—nes yra nauja, moksliska, IRODYTA formulė palyginti, Reumatizmo, Artraicis, Strėndieglis ir Bursicis skausmų. Šis gydymas yra tiek efektingas, kad mes sugrąžinsime jums kiekvieną centą už jį mums užmokėta, jeigu po 5 dienų jau nesijausit geriau.

ARTONE TABLETS. Jos ne- nuodingos, asperino neturi. 12 die- nių butum (50 tablečių) tiktai \$2.00. Nurodymas ant bonkos. Pri- siųskite čekį arba money order, o mes apmokėsime pašta. Arba per C.O.D. ir pridėdam pašta. (22)

NORTHWAY PHARMACEAL CO.
P. O. Box 1357, Rochester 3, N. Y.

Kambarys Dykai

Naišė be šeimos ar mergina apie 65 metus, neturinti kur gyventi, atsiliepi. Aš galiu duoti kambarį vel- tui, nes man atsidodo vienam gyventi. Vieta švari, yra visi pato- gumai. Nesvarbu, ar senai Ameri- koj, ar dabar atvažiuosite, bile ne komuniste. Atsiliepiat adresu: Frank G. Bushman,
Pleasant St.,
So. Ashburnham, Mass.

BIBLIJA VELTUI

Ar yra nors vienas šventas ant žemės? Pirmas, kuris duos teisin- gą atsakymą, gaus pinigų lietuvišką Bibliją veltui. Bet šventasio tyri- nėtojai nerašykite, nes jus žino. Alik Armin,
3444 Mass. St., Gary, Ind.

Iškau Vietos Gyventi

Esu pensininkas ir ieškau pigios vietos apsigyvenimui mažam mies- tuke ar ant fermos, netoli van- dens, kad galėčiau žuvalyti. Kuris kokią vietą žino, praneškite man: A. S. Valška,
R.F.D. 1,
Bennington, Vt. (23)

Išnuomoju Kambarius

Wilmingtone, gražioj vietoj, netoli ežero, naujuose namuose išnuomoju 2 kambarius šeimai arba atski- riems asmenims. Leidžiama naudo- tis virtuve. Visi patogumai. Susi- siėkimas su Bostonu ir Lowelliu ge- ras. Kreiptis: (22)
J. Kasin,
Davis Rd.,
Wilmington, Mass.

GAILIOS DILGELES

Dzūkijoje salydavu, jeigu nesijauči gerai, tai valgykite dzilgeles buizų. Mokslininkų yra pasakę, kad dil- gėles turi geležies, sulphuro, potasium ir sodium. Dilgėles yra gerai dėl tu, kurie tu- ri pečiuose skaudėji- mus, inkstų, akmeni- nes ligas, skorbuto, ir kraujo plu- dimą iš vidurių. Mūsų dilgėles yra sukaptos ir išsijotos, gali virti bui- za ar arbata. Svaras dilgėlių yra \$2.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

Kalendorius Išsibaigė

Šių metų "Keleivio" ka- lendorius jau išsibaigė ir prašom daugiau užsakymų nebesiųsti.

Vietinės Žinios

BIRŽELIO ĮVYKIUS MINĖSIM BIRŽELIO 14

Pereitą penktadienį buvo susirinkęs Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius ir svarstė, kada, kur ir kaip praktiškiausiai paminėti tragiškas birželio dienas Lietuvoje, kai ją užėmė bolševikai.

Nors Tarybos skyrius buvo jau senai nutaręs tuos įvykius minėti, tačiau šiam susirinkimui buvo pristatytas pranešimas, kad 14 birželio sekmadienį klebonas rengia po bažnyčia pamaldas, po pamaldų busias vaikų mokyklėlės užbaigimas, vaikams diplomų išdalinimas, o ant galo busią galima ir birželio įvykius paminėti.

Tai buvo pasiūlymas, kad Taryba ateitų po bažnyčia Lietuvos tragediją paminėti.

Svarstant šį reikalą buvo nurodyta, kad ka klebonas rengia po bažnyčia, tai grynai parapijinis reikalas, kuriam negalima subordinuoti gyvinių tautos reikalų. Birželio įvykius reikia paminėti savystoviai, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu, ir tam tikslui reikia pašvęsti išties mitingą, nes teks atlikti labai daug darbo. Kaip žinoma, Kongresanai yra įnešta kongresmano Kersteno labai svarbi rezoliucija Lietuvos bylai, todėl reikės išaiškinti publikai šios rezoliucijos reikšmę, reikės pagaminti savo rezoliucija, reikės rinkti parašus, rinkti aukas ir tt.

Todėl nutarta minėjimą ruošti atskiroj salėj, kad būtų galima turėti sau visas laikas ir laisvos rankos reikalingam darbui. Minėjimą ruošti birželio 14 dieną, pradėdant 2 valandą popiet.

Susirinkimas apgailėstavo, kad klebonas matė reikalo tą pačią dieną ruošti po bažnyčia pamaldas ir vaikų mokyklos užbaigimą. Kad birželio dieną paminėjime galėtų dalyvauti visi lietuviai, nutarta pasiulyti klebonui, kad jis savo kalbėtojus ir dalį programos po pamaldų perkeltų į bendrą lietuvių sueigą, arba atidėtų kitam kartui.

Paskutinis Sandariečių Moterų Susirinkimas

Gegužės 27 d., 7:30 val. vakaro, Sandaros svietainė įvyks sandariečių moterų klubo susirinkimas. Kadangi per vasarą susirinkimai nelaikomi, tai ši bus paskutinė pavasarinė sueiga. Po susirinkimo D-rė P. Luzackas duos paskaitą apie sveikatą, o po paskaitos bus nemokama arbatėlė su užkandžiais.

E. Kesler.

Pirmoji Pavasario Gegužinė

Rengiama LRK Susivienijimo 94-tos jaunimo kuopos š. m. Gegužės (May) 31 dieną, Romuvos Parke, Brockton, Mass. 2 valandą popiet

Programą išpildys muziko Julius Gaidelio vadovaujamas vyrų choras. Sokiams gros Al Stevens orkestra. Veiks šiltų ir šaltų valgių ir gerimų bufetas ir bus įvairių pramogų.

AUTUBUSAI pradės kursuoti 1 val. popiet nuo Lietuvių Piličių Klubu, Broadway ir E gatvių kampo. Kelionės kaina ten ir atgal tik \$1.50.

Tad visi į gamtą!

Rengėjai.

APIE "INDRANUS"

Pereitą sekmadienį, nepraėjus dar nė pusei metų nuo "Atžalyno" pastatymo, tas pats dramos kolektyvas suteikė antrą ir nemažesnę staigmeną, pastatydamas latvių rašytojo R. Blaumanio 5 veiksmų dramą "Indranus."

Jeigu "Atžalynas" veikė žiurovus jaunuolišku idealizmu ir šiltu juromu, tai "Indranai" yra visai kitos rūšies veikalas. Tai drama, kurios vaidintojai turi sukurti charakterius, juos ryškiai ir įtikinamai atkurti scenoje, pavaizduoti išties jausmų kompleksą ir vidurinį įtempimą. Šitoks uždavinys būtų persunkus vidurinio męgėjų bureliui, bet Bostono Dramos Kolektyvas, vadovaujant buvusiam Kauno ir Klaipėdos teatro aktorei A. Gustaitienei, pasirodė esąs tokiam uždaviniui pilnai subrendęs ir pajėgus.

Dramos intriga nesudėtinga—tai žemės klausimas tarp tėvo ir sunaus, perdavimas ukio iš senų rankų jaunom, kurios ji tvarko kitaip—be meilės, be širdies, kuriom ukis yra tik priemonė pinigui pasidaryti. Susikirtimas tarp idealistinio ir materialistinio žmogaus siauroje šeimos aplinkumoje ir sudaro dramos įtampą.

Asmenų dramoje ne daug, tik 11, iš kurių pagrindiniai yra keturi: senis tėvas, motina ir sunus su žmona. Tėvas ir motina yra tie pagrindiniai asmenys-aktorai, kurie visą vaidinimą turėjo išnešti ant pečių. Reikia pasakyti, kad jie savo uždavinį atliko visu 100 procentų. Tėvas (Jurgis Jasiškas) iš pat pirmo pasirodymo scenoje sukūrė įtikinantį, pagaunantį ir nuodirdų seno ukininko charakterį, kuriam jo medžiūose paskendusi sodyba—tai jo gyvenimo dalis. Motina (Ada Kontautaitė) sukūrė tokį įtikinantį kenciančios pusaklės, geraširdės ir pasiukojančios motinos paveikslą, kad jai ir kita profesionalė aktorė galėtų pavydėti. Edvardas (Baranauškaas) ir Ievą (Urnizius-Lembergs) sukūrė taip pat išlaikytus ir įtikinančius charakterius. Visi kiti asmenys pritapo prie pagrindinių ir savo rolėms buvo priauge.

Publikos į vaidinimą atsilankė nemaža, apie 600, bet galėjo būti ir daugiau. Platesnį vaidinimo įvertinimą įdėsime kitą savaitę.

Rep.

Gegužinė Romuvos Parke

LRKS jaunimo 94 kuopa rengia gegužinę Romuvos Parke 31 gegužės dieną. Šiame puslapy telpa platesnis jos skelbimas.

APIE LIETUVIŲ-LATVIŲ VIENYBĖS DRAUGIJĄ

Nepriklausomybės laikais Lietuvoje ir Latvijoje veikė dvi atskiros lietuvių-latvių susitarinimo draugijos: Latvijos-Lietuvių Vienybė Rygoje ir Lietuvių-Latvių Vienybė Kaune. Abi draugijos kėlė abiejų tautų kultūrinio bendradarbiavimo reikalą, keitėsi kultūriniais, studentais, ruošė bendrus lietuvių-latvių kongresus Rygoje, Kaune ir Klaipėdoje.

Antras pasaulinis karas, šį darbą nutraukė, bet veikimas buvo atgaivintas po karo laisvame Vakarų palygoje. Čia tukstantai lietuvių ir latvių bei estų gyvenimo bendrose stovyklose. Laimingu atveju čia priekinis paskutiniosios valdybos nariai ir josios paskutinis pirmininkas laisvoje Latvijoje, Julijus Bračs. Šie vyrai išdirbo naujus statusus, įkūrė pirmus skyrius, registravo senus ir naujus narius, ir 1948 metų pradžioje suruošė lietuvių-latvių delegatų konferenciją Rotenburge, prie Bremeno. Čia ir buvo nusistatyta sujungti abi draugijas į vieną organizaciją. Numatyta ateityje įtraukti ir estus į vieną Baltijos tautų suartėjimo sąjungą. Minėtoje konferencijoje nutarta latvių ir lietuvių vadinti aišciais, gi baltais vadinti visų trijų tautų tautiečius. Konferencijoje buvo priimta vienybės emblema ir aiščių tautinė vėliava. Lietuvių-Latvių Vienybės veikla greitai išsiplėtė visoje Vakarų Vokietijoje.

Prasidėjus emigracijos bangai, ir šios draugijos nariai išsiblašė po visą laisvąjį Vakarų pasaulį. Draugijai veiklą teko pertvarkyti. Vyriausios valdybos sekretoriatas ir toliau paliko veikti Hannoveri, Vakarų Vokietijoje, kurio reikalus tvarko minėtas J. Bračs. Lietuvos centro valdyboje atstovauja p. Glemža. Keli Lietuvių-Latvių Vienybės skyriai veikia jau ir šiaurės Atlantu, butent, Bostone, Clevelande, Londone, Kanadoje, ir Buenos Aires. Tolimesnis veikimo planas numato skyrius įsteigti New Yorke, Chicagoje ir Toronte.

LLV Bostono skyriaus valdybos sudėtinį jeina: pirmininkas, poetas Faustas Kirša; vice-pirmininkas, latvių rašytojas Olgerts Liepins; I sekretorius, latvių žurnalistas Janis Porietis; II sekretorius, Bronius Mickevičius; išdinininkas, latvių žurnalistas Osvalds Akmentis; nariai, poetas Stasys Santvaras ir A. Augustans.

Br. Mickevičius.

Ugniagesys Gavo Kalėjimo

Buvęs Miltono ugniagesys Robert Lynes gavo 6 mėnesius kalėjimo uztai, kad su savo pusbroliu pavogė automobilį ir juo važinėdamai po Miltoną nakties laiku skambino gaisrinius aliarmus. Jo pusbrolio byla padėta "on file."

Policija sugavo 18 metų Sugavo Banditą

amžiaus Jamesą Whittakerį, kuris plėšimo laiku buvo pašovęs vieną moterį ir policmaną.

BALF'o Direktorių Pasitarimas

Pereitą seštadienį buvo BALF'o direktorių pasitarimas p. J. Tuinilos ofise. Dalyvavo p. Alena 'Devenienė iš Watertown, Conn., p. Michelsonienė iš Miltono, p. Kasmauskas iš Roslindale, p. Višcinis iš Brocktono ir p. Tuinila, vietinis. Direktoriai tarėsi, kaip paskatinti Massachusetts valstijoje BALF'o vaju, kuris prasidėjo gegužės mėnesį. Per šį vaju Bostone norima BALF'ui sukelti \$6,000, o visoje Massachusetts valstijoje—\$18,000. Direktoriai nustatė vaju tam tikrą planą ir įgaliojo p. Višcinį būti vaju pirmininku. Vajus tęsis iki šių metų pabaigos ir per tą laiką p. Višcinis ketina aplankyti visus BALF'o skyrius šioj valstijoje.

Suliny Prigėrė 4 Vaikai

Readinge, netoli nuo Bostono, 4 maži vaikai nuėjo toli nuo namų ir suvirto į aplėistą sulinį vienoj farmoj. Suliny buvo 3 pėdos vandens ir visi vaikai prigėrė.

Panaikins Kalėjimą

Middlesex apskrities kalėjimas Cambridge'uje šiame bus nugriautas, o kaliniai perkelti į South Bille-ricos pataisos namus. Nugriauto kalėjimo vietoje bus padarytas sklypas automobiliams statyt.

Priėmė Nuomų Įstatymą

Šių metų liepos 31 dieną pasibaigs federalinė nuomų kontrolė, todėl Massachusetts legislatura išleido įstatymą, kuris sako, kad nuo liepos 31 dienos nuomų kontrolės reikalą turi pasiimti į savo rankas patys miestai. Vietiniais politikieriais bus nauju "džiambių" ir gerų algų, nes šitam reikalui jau numatoma išleisti \$1,000,000 per metus. Kų.

Nubaudė Vaistinininką

Zydų tautybės vaistininikas nuo Shawmut Ave. buvo nubaustas \$500 pinigine pabauda ir 6 mėnesiais kalėjimo už nelegalų pardavinėjimą "keliančių" pilių. Už tokio "pepo" pardavinėjimą yra patraukta teisman dar keletas vaistininikų.

Iš LDD 21 Kp. Susirinkimo

Pereitą sekmadienį Lietuvių Piličių Draugijos palatose So. Bostone LDD 21 kuopa laikė savo eilinį susirinkimą. Daugiausiai laiko buvo pašvęsta galutinam pasirošimui skaitliniai dalyvauti LDD suvažiavime, kuris posėdžiaus geu- gužės 30 ir 31 dienomis Brooklyne. Iš Bostono važiuos pusėtinai skaitlinga delegacija, kuriai transportacija jau parupinta automobiliais, bet bus ir tikių, kurie vyks traukiniu.

I kuopą šiame susirinkime įstojo keturi nauji nariai.

Reporteris.

Lietuvių Radijo Valandos Piktikas

Lietuvių Melodijos Valanda ruošia didelį pikniką su biznierių paroda 7 birželio, Brocktono Fair Grounds darže.

Dipukas Pavogė Automobilį

Ludwik Sokol, 40 metų amžiaus lenkas dipukas, pereitą savaitę Bostono teismede buvo nubaustas 6 mėnesiais kalėjimo už automobiliaus pavogimą; bet, kaip dipukai, teisėjas bausmę suspendavo. Bet jeigu dvejų metų laikotarpį jis vel nusikalstų, tai ir šita bausmė jam bus pridėta.

SLA Piktikas

Birželio 7 d. SLA 2-ras apskritis turės pikniką Harvardhillio lietuvių parke, Bradford, Mass.

Reikalingas Butas

Kas turi 4-5 kambarių butą šeimai be vaikų, malones pranešti situ adresu: A. Sukys, 8 Sumner Rd., Dorchester 25, Mass.

Reikalingas Butas

Dvieju žmonių šeimai reikalingas butas iš 2-3 kambarių, su vonia, bet kurioj apylinkėj. Pranešti "Keleivio" ofisan, 636 E. Broadway, So. Boston.

Šeimai iš trijų asmenų reikalingas 3-4 kambarių butas su vonia. Pranešti "Keleivio" ofisan. (22)

McGILLICUDDY'S PHARMACY

869 Broadway at "O" St. South Boston, Mass. Atsakinga Receptų Tarnyba. Pristatom namo. SO 8-5244

PARSIDUODA NAMAS

So. Bostone parduodu 3-ju seimui, 11-kos kambarių namą. Šiltas vanduo ir kaitos sinkas. Kreiptis vakarais po 6 val. arba sekmadieniais iki 12 val. prieš piet adresu: (21) 155 I St. (trečias aukštas) So. Boston 27, Mass.

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMĖS

Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitei

Visais insurance reikalais kreiptis į:

BRONIS KONTRIM
598 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

GERAUSIA VIETA GEGUZINĖMS IR PARENGIMAMS

Pono Roženo farmoje, Raynham, Mass., prie gražaus ežero pastatyta nauja, didžiausia ir patogiausia svietainė dviejų aukštų, tinkamiausia piknikams, vestuvėms, ir kitokioms iškilimėms. Galima išsinuomuoti arba užsisakyti su visu patarnavimu. Lietuvių parengimams geriausia vieta. Dėl sąlygų kreipkitės į:

Mr. F. Roženas, 488 No. Main St., Raynham, Mass.
Telefonas TO 2-3716.

GERAS MAISTAS—ZEMOS KAINOS

Everybody's SUPER MARKET OPEN 9:00 AM to 9:00 PM. 251 DORCHESTER ST. SOUTH BOSTON

Gardnerio Lietuvių Piktikas

Gardnerio lietuviai turės pikniką gražioj Lietuvių Kempėj. Jis tęsis 2 dienas, 30 ir 31 gegužės.

KAIMIECIAI JUSŲ TIKRAI NEAPVILS

Jau išėjo iš spaudos Nobelio premija laimėjęs W. S. Reymonto romanas KAIMIECIAI. I tomas 352 puslapiai, kaina \$3.00, II tomas 386 pusl., kaina \$3.00.

Apie Kaimiečius I laidos įžangoje V. Mykolaitis-Putinas rašė: "Iš tiesų Kaimiečiai tai plati kaimo gyvenimo epopėja, kurioje reimontas su nepalyginamu artizmu smulkiai ir drauge ryškiai piešia mums kaimo gyvenimo žmones, scenas, darbą, papročius ir gamtą... Kaimiečiai tikrai nė vieno skaitytojo neapvils."

Tuoj reikalaukite visuose knygynuose ir pas spaudos platintojus, arba rašykite tiesiai į leidyklą ir gavę knygas prisiųsite mums pinigus. (22)

NEMUNAS
3153 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvej, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaudamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

LIETUVIŲ MELODIJOS VALANDA

Populiariskos Radio Programos

Sekmadienio rytais nuo 11 iki 12 val. iš stoties WHLL 1430 kl.

Biznio reikalais kreiptis: 409 W. Broadway, So. Boston. Arba telefonuokit: SO 8-0520.

Reikalingas Butas

Kas turi 4-5 kambarių butą šeimai be vaikų, malones pranešti situ adresu: A. Sukys, 8 Sumner Rd., Dorchester 25, Mass.

Reikalingas Butas

Dvieju žmonių šeimai reikalingas butas iš 2-3 kambarių, su vonia, bet kurioj apylinkėj. Pranešti "Keleivio" ofisan, 636 E. Broadway, So. Boston.

Šeimai iš trijų asmenų reikalingas 3-4 kambarių butas su vonia. Pranešti "Keleivio" ofisan. (22)

McGILLICUDDY'S PHARMACY

869 Broadway at "O" St. South Boston, Mass. Atsakinga Receptų Tarnyba. Pristatom namo. SO 8-5244

PARSIDUODA NAMAS

So. Bostone parduodu 3-ju seimui, 11-kos kambarių namą. Šiltas vanduo ir kaitos sinkas. Kreiptis vakarais po 6 val. arba sekmadieniais iki 12 val. prieš piet adresu: (21) 155 I St. (trečias aukštas) So. Boston 27, Mass.

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMĖS

Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitei

Visais insurance reikalais kreiptis į:

BRONIS KONTRIM
598 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

GERAUSIA VIETA GEGUZINĖMS IR PARENGIMAMS

Pono Roženo farmoje, Raynham, Mass., prie gražaus ežero pastatyta nauja, didžiausia ir patogiausia svietainė dviejų aukštų, tinkamiausia piknikams, vestuvėms, ir kitokioms iškilimėms. Galima išsinuomuoti arba užsisakyti su visu patarnavimu. Lietuvių parengimams geriausia vieta. Dėl sąlygų kreipkitės į:

Mr. F. Roženas, 488 No. Main St., Raynham, Mass.
Telefonas TO 2-3716.

GERAS MAISTAS—ZEMOS KAINOS

Everybody's SUPER MARKET OPEN 9:00 AM to 9:00 PM. 251 DORCHESTER ST. SOUTH BOSTON

LIETUVOS AIDŲ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais nuo 12:30 iki 1:00 valandos popiet iš stoties WBET, 1460 klc. Vedėjas: Povilas Lapėnas.

Biznio reikalais kreiptis šiuo adresu:

PAUL LAPENAS
119 Wrentham St., Dorchester
Tel. CO 5-5564

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9018

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
Lietuvia Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 3 iki 6 ir nuo 7 iki 9
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1330

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

Tel. SO 8-2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. SO Boston 8-0948
Eas. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 7-0402-M.

Lietuviška Aptieka

Savininkas H. CABIT
100 Dorchester Street
SOUTH BOSTON
Tel. SO 8-4149

Turim visokių vaistų. Stundiam net Europon. Kalbam lietuviškai. Patarnavimas mandagus; kainos nebrangios. Gyvename čia jau 20 metų.

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekna
628 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas SO 8-4148

Benjamin Moore Malevos Popieros Sienuoms Stiklas Langams

Visokie Reikmenys Namams Reikmenys Plumberiams Visokie Geležies Daiktai

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.
2—Vaistas nuo atdarų žaizdų—mostis.
3—Akių vaistas.
4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, pirštams, tarpupirštėms ir papirštėms.
5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.
6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti.

Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį \$1.00. Piniagai, čekis ar money orderis iš kalno. Adresuokit: (4-4)

Joseph Machinskas
295 Silver Street
South Boston 27, Mass.